

Investigating the Mediating Role of Psychological Security in The Relationship Between Family Cohesion and Self-Worth with Marital Life Satisfaction of Female Teachers

Ebrahim Nameni ^{1*} , Seyed Ahmad Mohammadi Hoseini ² , Roohollah Namani ³ , Ali Arzandehfar ⁴

1. Department of Educational Sciences, Faculty of Literature and Humanities, Hakim Sabzevari University, Sabzevar, Iran.
Email: a.namani@hsu.ac.ir
2. Department of Educational Sciences, Faculty of Literature and Humanities, Hakim Sabzevari University, Sabzevar, Iran.
Email: sa.mohammadi@hsu.ac.ir
3. Department of Educational Sciences, Faculty of Literature and Humanities, Hakim Sabzevari University, Sabzevar, Iran.
Email: roohollah.namani@gmail.com
4. Department of Educational Sciences, Faculty of Literature and Humanities, Hakim Sabzevari University, Sabzevar, Iran.
Email: aliarzandehfar09@gmail.com

DOI: <https://doi.org/10.22059/japr.2023.348899.644385>

Abstract

The purpose of the present research was to Investigating the mediating role of psychological security in the relationship between family cohesion and self-worth with marital life satisfaction of female teachers. The method of the current research is descriptive and of the correlation type based on the structural equation model. The statistical population of this study included all female teachers in the Khoy city in the first half of 2021, that 285 people as samples of research was selected through available sampling. To measure the variables, marital satisfaction questionnaire (MSS), contingencies of self-worth scale (SVD), psychological security questionnaire (PSS) and family cohesion questionnaire (FCS) were used. Pearson correlation test and path analysis were used to analyze the data. All statistical analyzes of this study were performed using Amos software and SPSS22 software. The results showed that the model has a good fit ($df\ 2\chi^2 < 3$, GFI, AGFI and IFI > 0.90 and RMSEA < 0.10). Results showed that family cohesion (0/40) and self-worth (0/30) affect directly with marital satisfaction. Also, the results showed that psychological security has a mediating role in the relationship between family cohesion (0/10) and self-worth (0/04) with marital satisfaction. According to the findings of the research, it can be said that school principals and counselors can pay special attention to the role of mental security component in increasing the sense of self-worth and family cohesion and, by its nature, satisfaction with teachers' married life.

Keywords: psychological security, family cohesion, self-worth, marital satisfaction.

Extended abstract

Introduction: The job performance of teachers is very important in educational organizations, and for this reason, teachers should be in good physical and mental condition (Redan Werang, Poerwandar Asmaningrum & Irianto, 2015). Therefore, it is necessary to identify and investigate the factors that affect the physical and mental health of teachers; one of the factors that affects the physical and mental health of teachers is marital satisfaction. Based on past research results, many factors affect marital satisfaction. One of these factors is family cohesion. As Nazir et al. (2012) stated in a research, people in cohesive families support each other and try hard to meet each other's

needs. Considering the role of family cohesion in strengthening the commitment of family members to each other, this component was used as a predictor of marital satisfaction. The self-worth component can also affect satisfaction with married life; because as people's sense of self-worth increases, kindness and self-compassion standards also increase, leading to an increase in marital satisfaction in the long run (Florica Calin, Luminita Sandu & Sabina Miu, 2021). Considering the relationship between family cohesion and self-worth with marital satisfaction, in this research the researcher is looking for a factor that can mediate the relationship between the mentioned factors and since the feeling of security is the source of mental peace, hope and dynamism of family members (Bergheim et al., 2013) and makes marital stress bearable, in this research psychological security is mentioned as a mediating factor. Based on the foregoing, the researcher in the current research seeks to examine the relationship between family cohesion and self-worth with teachers' marital satisfaction and answers the question as to whether psychological security plays a mediating role in the relationship between family cohesion and self-worth with teachers' marital satisfaction.

Method: This study is applied research in terms of purpose and descriptive-correlational research in terms of method. The statistical population of the present study consists of all the female teachers of Khoi city in the first half of the academic year 2021, which included 1000 people. For data collection, Marital Satisfaction Scale (MSS), Contingencies of Self-Worth Scale (CSWS), Psychological Security Scale (PSS) and Family Cohesion Scale (FCS) were used. The obtained data were analyzed at the inferential level with the Pearson correlation method and also the path analysis.

Findings: In order to evaluate the mediating role of psychological security, it is necessary to calculate the direct and indirect effects of family cohesion and self-worth variables on marital satisfaction.

Table 1. Direct and indirect standard coefficients

Predictor variable	Mediator	Criterion variable	Direct effect	Indirect effect
Family cohesion	Psychological security	Marital satisfaction	0/40**	0/10*
Internal self-worth	Psychological security	Marital satisfaction	0/30**	0/04*

External self-worth	Psychological security	Marital satisfaction	-0/05	-0/03
---------------------	------------------------	----------------------	-------	-------

($P < 0.05$ * $P < 0.01$ **)

As the results in Table (1) show, the direct effect of family cohesion and internal self-worth on marital satisfaction is significant ($P < 0.01$), but the direct effect of external self-worth on marital satisfaction is not significant ($P > 0.05$). The findings of Table (1) indicate that psychological security plays a mediating role in the relationship between family cohesion and internal self-worth with marital satisfaction. However, psychological security did not play a mediating role in the relationship between external self-worth and marital satisfaction.

Discussion and conclusion: Regarding the mediating role of psychological security in the relationship between internal self-worth and marital satisfaction of teachers, we can refer to Maslow's Hierarchy of Needs Theory (1970; translated by Rezvani, 2012), which considers security as a prerequisite for achieving self-realization and independence. In other words, it can be said that a person who has achieved internal self-worth (piety and love for God and no need for others' approval) and self-realization has experienced a sense of security at first. Therefore, by providing a sense of psychological security and increasing the sense of self-worth, couples' satisfaction with married life can be increased. In explaining the result of the present research indicating the mediating role of psychological security in the relationship between family cohesion and marital satisfaction, it can be stated by relying on Maslow's Hierarchy of Needs Theory (1970; translated by Rezvani, 2012) that security and stability are at the top of Maslow's pyramid. Therefore, before reaching security, a person has experienced love and friendship, kindness and empathy, comfort and convenience, and self-worth and self-esteem. These needs together lead to stronger relationships between family members and family cohesion. In view of the above, it can be said that psychological security has led to the strengthening of family members' relationships and family cohesion, resulting in the satisfaction of couples.

بررسی نقش میانجی امنیت روانی در رابطه انسجام خانواده و خود ارزشمندی با رضایت از زندگی زنانشویی دبیران زن

ابراهیم نامنی^{۱*}، سید احمد محمدی حسینی^۲، روح الله نامنی^۳، علی ارزنده فر^۴

۱. نویسنده مسئول، دانشیار گروه علوم تربیتی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه حکیم سبزواری، سبزوار، ایران. رایانامه: a.namani@hsu.ac.ir

۲. استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه حکیم سبزواری، سبزوار، ایران. رایانامه: sa.mohammadi@hsu.ac.ir

۳. کارشناسی ارشد علوم اجتماعی، گروه علوم تربیتی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه حکیم سبزواری، سبزوار، ایران. رایانامه: roohollah.nameni@gmail.com

۴. کارشناسی ارشد روان‌شناسی کودکان استثنایی، گروه علوم تربیتی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه حکیم سبزواری، سبزوار، ایران رایانامه: aliarzandehfar09@gmail.com

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی امنیت روانی در رابطه انسجام خانواده و خود ارزشمندی با رضایت از زندگی زناشویی دبیران زن انجام شد. روش پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بر اساس مدل معادلات ساختاری می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش، شامل کلیه دبیران زن شهرخوی در نیمه اول سال ۱۴۰۰ بود که ۲۸۵ نفر به عنوان نمونه‌ی پژوهش به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه رضایت زناشویی (MSS)، پرسشنامه وابستگی ارزش خود (SVD)، پرسشنامه امنیت روانی (PSS) و پرسشنامه انسجام خانواده (FCS) بود. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز از آزمون همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر استفاده شد و در کلیه تجزیه و تحلیل‌های آماری این پژوهش از نرم‌افزار Amos و SPSS22 استفاده گردید. نتایج نشان داد که مدل با داده‌های مشاهده شده برازش مطلوب دارد ($CMIN/df < 3$ ، GFI ، $AGFI$ ، $IFI > 90$ ، $RSME < 10$). نتایج پژوهش حاکی از این بود که اثر مستقیم مؤلفه انسجام خانواده ($\beta = 0/40$ ، $p < 0/001$) و خودارزشمندی درونی ($\beta = 0/30$ ، $p < 0/001$) بر رضایت مندی زناشویی معنی‌دار است؛ همچنین نتایج نشان داد، که امنیت روانی نقش میانجی در رابطه بین انسجام خانواده ($\beta = 0/10$)، خود ارزشمندی درونی ($\beta = 0/04$ ، $p < 0/05$) و رضایت مندی زناشویی دارد. بر اساس یافته‌های این پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که مدیران و مشاوران مدارس می‌توانند به نقش مؤلفه امنیت روانی در افزایش حس خود ارزشمندی درونی و انسجام خانواده و به طبع آن رضایت از زندگی زناشویی دبیران توجه ویژه‌ای نمایند.

کلید واژه‌ها: امنیت روانی، انسجام خانواده، خود ارزشمندی، رضایت زناشویی.

مقدمه

آموزش و پرورش ستون فقرات هر کشور است و صنعت آموزشی به عنوان یک منبع برای دیگر صنایع کار می‌کند (گوتام، سینگ و کومار^۱، ۲۰۱۵). عناصر گوناگونی سازمان آموزش و پرورش را شکل داده است و در این بین دبیران از اصلی‌ترین عناصر تشکیل دهنده‌ی این سازمان به حساب می‌آیند؛ چرا که دبیران و کادر آموزشی مهم‌ترین عامل ارتقاء سطح علمی و تربیتی جامعه می‌باشند و عملکرد سازمانی مثبت آن‌ها در واقع یعنی عملکرد صحیح نظام آموزشی (علی و خوارزمی، ۱۳۹۸). عملکرد شغلی دبیران در سازمان‌های آموزشی بسیار مهم است؛ چرا که آنان نقشی ارزشمندی را در کمک به رشد کودکان و نوجوانان بازی می‌کنند و به همین منظور معلمان باید از لحاظ جسمی و روانی در وضعیت خوبی باشند (ردان ورنگو، پورواندر و ایریانتو^۲، ۲۰۱۵). بنابراین، ضروری است عواملی که بر وضعیت سلامت جسمی و روانی معلمان اثرگذار است، شناسایی و بررسی شود؛ چرا که با ارتقاء سطح سلامت معلمان در سطح جسمی و روانی، اهداف سازمان آموزش و پرورش که مبتنی بر ارتقاء خدمات آموزشی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی است، به آسانی تحقق می‌یابد. نتایج بررسی‌های گذشته همچون نبوی، سهرابی، حسینیان، افروز و دلاور (۱۳۹۶) نشان می‌دهد یکی از عواملی که بر وضعیت سلامت جسمی و روانی معلمان اثرگذار است، رضایت زناشویی^۳ است؛ چرا که کاهش رضایت زناشویی منجر به کاهش انرژی لازم در زوجین برای انجام فعالیت‌های زندگی می‌گردد و در نتیجه کارایی فردی و اجتماعی نیز تنزل پیدا می‌کند، و در نهایت فرد را به افسردگی و خلق منفی گرفتار می‌سازد (محدثی، خلخالی، بهروزی لک، رسولی، عدالت نمون و قاسم زاده، ۲۰۲۲). آنچنان که نتایج مطالعات دیگر

¹ Gautam, Singh & Kumar

² Redan Werang, Poerwandar Asmaningrum & Irianto

³ marital satisfaction

همچون رشیدی فکاری، احمدی دولابی و محمودی (۲۰۲۲) تأییدی بر این نتیجه می‌باشد، به گونه‌ای که رضایت زناشویی را عاملی اثرگذار بر سلامت روانی مطرح نمودند. بنابراین مطالعه رضایت زناشویی دبیران به دلیل تأثیراتی که بر سلامت جسمی و روانی معلمان و نیز کیفیت آموزش آنان دارد، حائز اهمیت است.

رضایت زناشویی به طور کلی یک فرآیند است که در طول زندگی زوجین اتفاق می‌افتد و ناشی از ارزیابی ذهنی زوجین از ابعاد مثبت و منفی رابطه زناشویی آنها می‌باشد (فای، چاسک، میمز، ساندمن و هینریچسن، ۲۰۲۰). رضایت زناشویی تعیین کننده میزان انسجام و پایداری زندگی زناشویی است که ماحصل آن احساس رضایت و شادمانی از کنار یکدیگر بودن می‌باشد (کارنی و بردبوری، ۲۰۲۰). نادولو، رانکن و باهانارو^۳ (۲۰۲۰) رضایت زناشویی را ماحصل انطباق بین وضعیت فعلی زندگی زناشویی با انتظاراتی که فرد قبل از تشکیل زندگی زناشویی داشته است، تعریف نمودند. مفهوم رضایت زناشویی دارای ابعاد مختلفی از جمله رضایت جنسی، حمایت همسر، مشارکت در فرآیند تصمیم‌گیری، رابطه با خانواده همسر، حمایت اجتماعی، بهزیستی روانی و رضایت از زندگی می‌باشد (بیلال و رسول، ۲۰۲۰). با توجه به مطالب عنوان شده می‌توان گفت، هنگامی که در یک خانواده رضایت زناشویی وجود داشته باشد، محیط خانواده به دور از تنش و نارضایتی است که سبب کاهش اختلافات زناشویی و درگیری (تان، جارنکس و ساس، ۲۰۱۷)، افزایش صمیمیت بین اعضای خانواده (جان، سمی، آسکیدورو و تسای، ۲۰۱۷)، و کارکرد مثبت اعضای خانواده می‌گردد (جیمز-پیکون، رومرو-مارتینز، رامیرز-بینا، پالومو-لارا و گومز-ساگادو، ۲۰۲۱). با توجه به اهمیت مؤلفه رضایت زناشویی در تقویت مؤلفه‌های مثبت در خانواده، شناسایی عوامل موثر در بروز رضایت از زندگی زناشویی از اهمیت زیادی برخوردار است.

بر اساس بررسی نتایج تحقیقات گذشته، عوامل زیادی رضایت زناشویی را تحت تأثیر قرار می‌دهند. یکی از این عوامل، انسجام خانواده^۸ است. پدرو، ریبیرو و شلتون^۹ (۲۰۱۶) و سومالی، امیری، کاکابرایی و عارفی (۱۴۰۰)، این یافته را نشان دادند که بین انسجام خانواده و رضایت زوجین از زندگی زناشویی رابطه معنی داری وجود دارد. انسجام به عنوان پیوند عاطفی در میان اعضای خانواده و احساس نزدیکی توصیف می‌شود که با احساس تعلق و پذیرش در خانواده ابراز می‌شود (نیهوس، کیسبو-ساکاریا و سلجوک، ۲۰۲۰) و از مؤلفه‌هایی است که استرس را کاهش داده و سطح سلامت خانواده را نشان می‌دهد (زینگ، یی، ژانگ و یانگ، ۲۰۲۱). انسجام خانوادگی دارای چهار سطح رها شده، انسجام جدا، مرتبط و گرفتار است. انسجام، به عنوان یکی از ساختارهای اثرگذار بر خانواده، منجر به درک و همدلی اعضای خانواده از یکدیگر می‌شود (حسین خانزاده، عیسی پور، یگانه و محمدی، ۲۰۱۳) و نظیر، سیدرا، ملیک، فلک، زارق و محمود ریضوان^{۱۲} (۲۰۱۲) عنوان نمودند افراد در خانواده‌های منسجم حامی یکدیگر هستند و برای رفع نیازهای یکدیگر سعی و تلاش بسیاری می‌نمایند. با توجه به نقش انسجام خانواده در تقویت تعهد اعضای خانواده به یکدیگر، از این مؤلفه به عنوان متغیر پیش بینی رضایت زناشویی استفاده گردید. علاوه بر مؤلفه انسجام خانواده در ارتقاء رضایت زناشویی، مؤلفه خود ارزشمندی^{۱۳} نیز می‌تواند رضایت از زندگی زناشویی را تحت تأثیر قرار دهد؛ چرا که با بالا رفتن حس خود ارزشمندی افراد، مهربانی و معیارهای شفقت

¹ Fye, Chasek, Mims, Sandman & Hinrichsen

² Karney & Bradbury

³ Nadolu, Runcan & Bahnaru

⁴ Bilal & Rasool

⁵ Tan, Jarnecks & South

⁶ John, Seme, AssegidRoro & Tsui

⁷ Jiménez-Picón, Romero-Martín, Ramirez-Baena, Palomo-Lara & Gómez-Salgado

⁸ family cohesion

⁹ Pedro, Riberio & Shelton

¹⁰ Niehues, Kisbu-Sakarya & Selcuk

¹¹ Zeng, Ye, Zhang & Yang

¹² Nazir, Sidra, Malik, Falak, Zarqa & Muhammad Rizwan

¹³ self-worth

به خود نیز افزایش پیدا می‌کند و وجود چنین خصایصی می‌تواند در شرایط سخت زندگی به یاری فرد بیانجامد (مک کانتیش، پاور، شوانوئر و چان، ۲۰۱۸) و در درازمدت منجر به افزایش رضایت زناشویی شود (فلوریسیکا کالین، لومینیتا ساندو و سابینا میو، ۲۰۲۱). نتایج پژوهش مک‌لین، فیوریلو و فولت^۳ (۲۰۱۸) و جعفر، جهانگیر و محمد (۲۰۲۱) حکایت از آن دارد که حس خود ارزشمندی بالا منجر به رضایت مندی بیشتر از رابطه زناشویی و بالعکس حس خود ارزشمندی پایین منجر به سطح پایین رضایت از رابطه زناشویی می‌شود. خود ارزشمندی متشکل از ابعاد درونی (عدم نیاز به تایید دیگران، عشق به خدا، تقوا و پرهیزگاری) و ابعاد بیرونی (صلاحیت و شایستگی تحصیلی، رقابت و برتری جویی بر دیگران و نگرش دیگران) می‌باشد (لیو، ۲۰۰۸). خود ارزشمندی بیانگر احساس رضایت مندی درونی شخص از خودش است که پیامد احساس رضایت درونی، احترام و ارزشی است که فرد برای خود قائل می‌شود و عزت نفس خود را بالا می‌برد (لیونز، وینتر-استون، بنیت و بییر، ۲۰۱۶). احساس خود ارزشمندی گویای نیاز اساسی هر انسانی است که آرامش و تعادل روانی و در نتیجه احساس رضایت از زندگی به آن وابسته است (بلانگر، دی شیوای، سابورین، دوگال، بالباکی و لوسیر، ۲۰۱۴). خود ارزشمندی در یک بافت ارتباطی به خصوص در روابط بین زوجین می‌تواند بر نحوه ارتباط زوجین با یکدیگر تأثیر بسزایی بگذارد (وانگ، زو و لی، ۲۰۱۹). ضعف در خود ارزشمندی با پیامدهای منفی بسیاری همراه است؛ چرا که با ایجاد اضطراب، تعادل و پویایی فرد را دچار اختلال می‌کند (یئون و چوی، ۲۰۲۰). طبق یافته مطالعات موجود، زوجینی که از خود ارزشمندی بالایی برخوردارند، بهتر و سریع‌تر بر تعارضات درونی و ارتباطی خود فائق می‌آیند، در برابر مشکلات زندگی موفق‌تر و مقاوم‌تر ظاهر می‌شوند و لذا از زندگی زناشویی خود رضایت بیشتری گزارش می‌کنند (جنونگ و همکاران، ۲۰۲۰). با توجه به نقش خود ارزشمندی در نگرش مثبت فرد نسبت به خود و دیگران و آمیختگی مثبت در روابط و موقعیت بین فردی و خانوادگی، محقق در پژوهش حاضر از این مؤلفه به عنوان متغیر پیش‌بین رضایت زناشویی استفاده کرده است.

با عنایت به رابطه‌ی بین انسجام خانواده و خود ارزشمندی با رضایت زناشویی، در این پژوهش محقق به دنبال عاملی است که بتواند روابط بین عوامل مذکور را میانجی‌گری کند و از آنجا که احساس امنیت^۱ خمیرمایه آرامش روان، امید و پویایی اعضای خانواده به شمار می‌آید (برگیم و همکاران، ۲۰۱۳) و سلامت روانی را افزایش داده و استرس‌های زناشویی را قابل تحمل می‌کند؛ بنابراین در این تحقیق از امنیت روانی به عنوان عامل میانجی یاد شده است. نظیری راد، امامی پور و حسنی (۱۴۰۰) در پژوهشی به نقش امنیت روانی در ارتقاء رضایت مندی زناشویی زوجین جوان اشاره نمودند. شکل‌گیری احساس امنیت ریشه در گذشته فرد دارد و درازمدت بر مبنای مهر و عاطفه‌ای که مادر در سال‌های کودکی داشته است، شکل‌گیری احساس امنیت ریشه در گذشته فرد دارد و لوی^۲ (۲۰۱۸). بر اساس نظریه انتخاب گلسر، امنیت به عنوان یکی از مؤلفه‌های نیاز به بقاء است، افرادی که نیاز به بقای بالاتری دارند، به دنبال کسب امنیت بیشتری هستند، و رابطه در مورد رسیدن فرد به امنیت و بقاء نقش مهمی دارد (گلاسر، ۱۳۹۱). امنیت یکی از نیازهای اولیه و غریزی بشر بوده، چنان‌که از دیرباز یکی از دغدغه‌های اساسی بشر، تأمین امنیت در حوزه‌های مختلف زندگی بوده است (کروزبیچ، میانکو و کورتنی، ۲۰۱۴). در آخر می‌توان گفت، فردی که از امنیت روانی بالایی برخوردار باشد، خود و دیگران

¹ Mackintosh, Power, Schwannauer & Chan

² Floricica Calin, Luminita Sandu & Sabina Miu

³ McLean, Fiorillo & Follette

⁴ Liu

⁵ Lyons, Winters-Stone, Bennett & Beer

⁶ Bélanger, Di Schiavi, Sabourin, Dugal, El Baalbaki & Lussier

⁷ Wang, Zhao & Lei

⁸ Yeon & Choi

⁹ Jeong & et al

¹⁰ sense of security

¹¹ Bergheim & et al

¹² Castro, Anseel, Kluger, Lloyd & Turjeman-Levi

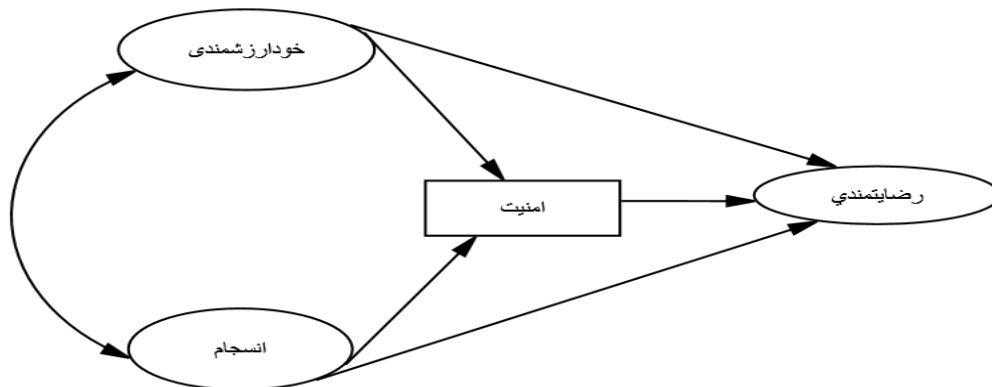
¹³ Glasser

¹⁴ Kruzich, Mienko, & Courtney

را همان گونه که هستند می‌پذیرد، از محبت و عشق بالایی برخوردار بوده و در نتیجه از قدرت همدلی و درک بالایی نسبت به اطرافیان، برخوردار است (نظیری راد و همکاران، ۱۴۰۰). با توجه به عنصر مهم امنیت روانی که در رشد و پختگی شخصیت اثر گذار است، محقق از مؤلفه امنیت روانی به عنوان میانجی در رابطه بین مؤلفه های مرتبط با رضایت مندی زناشویی استفاده نمود.

در خصوص ضرورت انجام پژوهش حاضر باید گفت، هر کوششی که منجر به ارتقاء رضایت زناشویی شود، سدی در برابر افزایش مشکلات جامعه می‌باشد؛ چرا که جامعه سالم در گروه داشتن خانواده سالم است. همچنین بررسی رضایت مندی زناشویی و فاکتورهای مؤثر بر آن ممکن است خطر پیامدهای منفی از جمله خیانت زناشویی (اسکندری و پرندین، ۱۴۰۱؛ سلطانی زاده و باجلانی، ۱۳۹۹) و نیز افزایش نرخ طلاق (دربندی، احدی و خلعتبری، ۱۴۰۱) را کاهش دهد. در این شرایط، لزوم توجه به منابع درونی و روانشناختی همچون امنیت روانی و خود ارزشمندی و نیز منابع بیرونی همچون انسجام خانواده جهت مقابله با نارضایتی زناشویی که در جامعه حاضر از شیوع بالایی برخوردار است و سال به سال روند افزایشی می‌یابد (شمایه تاسو، کاسا گتهوون و پرتی، ۲۰۲۱)، به وضوح احساس می‌شود. همچنین، با توجه به اینکه مطالعات اندکی در حوزه رضایت مندی زناشویی دبیران انجام شده است، بسیار مهم است که پیش‌بینی‌کننده‌ها، همبسته‌ها، متغیرها و عوامل مؤثر بر رضایت مندی زناشویی دبیران شناسایی، اندازه گیری و کنترل شوند تا در نتیجه به کاهش اختلافات زناشویی در قشر دبیران کمک شود و بر احساس مثبت آن‌ها از زندگی زناشویی افزوده شود. با توجه به موارد ذکر شده، محقق در پژوهش حاضر درصدد است تا رابطه انسجام خانواده و خود ارزشمندی با رضایت زناشویی دبیران را بررسی نموده و به این سوال پاسخ دهد که آیا امنیت روانی در رابطه انسجام خانواده و خود ارزشمندی با رضایت زناشویی دبیران نقش میانجی ایفا می‌کند؟

با توجه به مبانی نظری مطرح شده، مدل مفهومی پژوهش در قالب شکل ۱ طراحی شد.

نمودار ۱. مدل مفهومی پژوهش

روش
جامعه آماری، نمونه و روش اجرای پژوهش

¹ Shemaye Tasew, Kassa Getahun & Prete

طرح پژوهش حاضر، توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دبیران زن شهرخوی در نیمه اول سال تحصیلی ۱۴۰۰ بود. حجم جامعه طبق بررسی‌های انجام شده ۱۰۰۰ نفر برآورد گردید. لازم به ذکر است، در ابتدا برای انجام پایان‌نامه، معرفی نامه‌ای از دانشگاه برای اداره کل آموزش و پرورش شهر خوی دریافت شد و با مراجعه به اداره مربوطه و توجیح مسئولان، همچنین بررسی سؤالات پرسشنامه‌ها و اعلام نظر مدیریت حراست مبنی بر بلامانع بودن توزیع پرسشنامه‌ها در میان دبیران، مجوز ورود به مدارس دخترانه شهر خوی که تعداد دبیران را حدوداً ۱۰۰۰ نفر تخمین زدند، دریافت شد. حداقل حجم نمونه مدل معادلات ساختاری و تحلیل عاملی براساس تعداد سازه‌های اصلی یا متغیرهای پنهان تعیین می‌شود. ۲۰ نمونه برای هر عامل (متغیر پنهان) لازم است و بطور کلی حداقل ۲۰۰ نمونه توصیه شده است (حبیبی و عدن‌ور، ۱۳۹۶). از آنجاکه سازه‌های اصلی مدل رسم شده ۵ عدد می‌باشد به نمونه ۱۰۰ نفری نیاز است؛ لیکن با توجه به حداقل مقدار توصیه شده حجم نمونه در معادلات ساختاری که ۲۰۰ نفر می‌باشد و با توجه به در نظر گرفتن احتمال ریزش نمونه، ۲۸۵ نفر با استفاده از نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و آزمودنی‌ها به سؤالات تحقیق به صورت حضوری پاسخ دادند. با توجه به اینکه توزیع پرسشنامه‌ها در دوران کرونا بود و گاهاً تمام دبیران در مدرسه حضور نداشتند، از دبیرانی به عنوان نمونه بهره گرفته شد که حضور داشتند و در دسترس بودند.

معیارهای ورود آزمودنی‌ها (سکونت در شهر خوی و بومی خوی بودن، سابقه ابتلاء به بیماری خاص، داشتن حداقل مدرک تحصیلی فوق‌دیپلم به بالا، سابقه‌ی کاری ۵ سال، سن ۲۵ سال به بالا و تمایل به شرکت در پژوهش) معیارهای خروج آزمودنی‌ها (ابتلاء به بیماری خاص، مدرک تحصیلی دیپلم، سابقه کاری زیر ۵ سال، سن کمتر از ۲۵ سال، تمایل نداشتن به پاسخ دهی به پرسشنامه‌ها، تکمیل ناقص پرسشنامه‌ها) شایان ذکر است، ملاحظات اخلاقی شامل آگاه شدن شرکت‌کنندگان از هدف مطالعه، آزادی کامل برای شرکت یا عدم شرکت در مطالعه، اخذ رضایت آگاهانه و تضمین رازداری رعایت شد. همچنین عنوان شد که در صورت درخواست دبیران، نتایج و تفسیر پرسشنامه در اختیارشان قرار خواهد گرفت.

ابزار سنجش

مقیاس رضایت زناشویی (MSS)^۱

این پرسشنامه توسط فورز و السون (۱۹۸۹) ساخته شده و برای بررسی رضایت زناشویی استفاده می‌شود. پرسشنامه تجدید نظر شده دارای ۳۵ سوال با طیف لیکرت ۵ درجه‌ای (کاملاً موافقم تا کاملاً مخالف) می‌باشد که دارای ۴ زیر مقیاس شامل تحریف آرمانی^۲، شامل سوالات ۴-۸-۱۲-۱۶-۲۰؛ رضایت زناشویی، شامل سوالات ۱-۵-۹-۱۳-۱۷-۲۱-۲۴-۲۷-۳۰-۳۵؛ ارتباطات^۳، شامل سوالات ۲-۶-۱۰-۱۴-۱۸-۲۲-۲۵-۲۸-۳۱-۳۴ و حل تعارض^۴، شامل سوالات ۳-۷-۱۱-۱۵-۱۹-۲۳-۲۶-۲۹-۳۲-۳۳ می‌باشد. لازم به ذکر است که نمرات بالاتر از ۱۴۳ به معنای رضایت زناشویی خیلی بالا، نمرات ۱۲۲ تا ۱۴۳ به معنای رضایت زناشویی بالا، نمرات ۹۷ تا ۱۲۲ رضایت زناشویی متوسط، نمرات ۷۸ تا ۹۷ رضایت زناشویی پایین و نمرات کمتر از ۵۰ به معنای رضایت زناشویی بسیار پایین می‌باشد. فورز و السون (۱۹۸۹) در پژوهشی پایایی پرسشنامه را برای خرده‌مقیاس‌های رضایت زناشویی، ارتباط، حل تعارض و تحریف آرمانی با روش آلفای کرونباخ به ترتیب برابر با ۰/۸۶، ۰/۸، ۰/۸۴ و ۰/۸۳ به دست آورد. پایایی بازآزمایی نیز به ترتیب برای زیرمقیاس رضایت زناشویی، ارتباط، حل تعارض و تحریف آرمانی برابر با ۰/۸۶، ۰/۸۱، ۰/۹ و ۰/۹۲ به دست آمد. نونس، مارتینز، لیئل، پکورو، فریرا و آیالا-نونس^۵ (۲۰۲۲) برای محاسبه روایی این پرسشنامه از روش تحلیل عاملی استفاده نمودند و روایی این پرسشنامه را مطلوب

¹ Marital Satisfaction Scale (MSS)

² Ideal distortion

³ connections

⁴ conflict resolution

⁵ Nunes, Martins, Leal, Pechorro, Ferreira & Ayala-Nunes

گزارش کردند، به گونه‌ای که شاخص برازش تطبیقی (CFI)^۱، شاخص برازش افزایشی (IFI)^۲، شاخص برازش هنجارنشده (NNFI)^۳ و شاخص ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA)^۴ را به ترتیب ۰/۹۸، ۰/۹۸، ۰/۹۷ و ۰/۰۷ گزارش نمودند. برای محاسبه روایی این پرسشنامه در ایران، شریف نیا (۱۳۸۰) برای محاسبه روایی به محاسبه همبستگی پرسشنامه رضایت زناشویی با پرسشنامه سازگاری زوجی (DAS)^۵ اسپانیر^۶ (۱۹۷۶) پرداختند که این مقدار ۰/۹۲ به دست آمد و حاکی از روایی این پرسشنامه بود. آسوده، خلیلی، دانشپور و لواسانی (۲۰۱۰) به محاسبه پایایی این ابزار در داخل ایران پرداختند و ضریب آلفای این مقیاس برای خرده‌مقیاس‌های رضایت زناشویی، ارتباط، حل تعارض و تحریف آرمانی به ترتیب ۰/۸۶، ۰/۸۰، ۰/۸۴ و ۰/۸۳ محاسبه نمودند. در پژوهش اصغری و قاسمی جوینه (۱۳۹۳) ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه رضایت زناشویی ۰/۸۴ محاسبه گردید. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه برای خرده‌مقیاس‌های رضایت زناشویی، ارتباط، حل تعارض و تحریف آرمانی و نمره کل رضایت زناشویی با روش آلفای کرونباخ به ترتیب برابر با ۰/۴۹، ۰/۵۰، ۰/۵۰، ۰/۸۷ و ۰/۵۵ به دست آمد.

مقیاس انسجام خانواده (FCS)^۷

به منظور سنجش انسجام خانواده از پرسشنامه انسجام خانواده سامانی (۱۳۸۷) استفاده شد. این پرسشنامه ۴۳ سوال دارد و به صورت لیکرت ۵ درجه‌ای (کاملاً موافقم=۵ و کاملاً مخالفم=۱) نمره‌گذاری می‌شود. لازم به ذکر است نمرات بالاتر از ۱۴۰ تحت عنوان انسجام بالا و نمرات پایین تر از ۱۴۰ تحت عنوان سطح انسجام پایین در نظر گرفته می‌شود. سامانی (۱۳۸۷) پایایی این پرسشنامه را از طریق آلفای کرونباخ برای پنج حیطه تصمیم‌گیری و حل مسأله (سوالات ۲۸ تا ۳۷)، مهارت مقابله (سوالات ۱۶ تا ۲۷)، انسجام و احترام (سوالات ۲، ۴، ۹ تا ۱۵)، مهارت ارتباطی (سوالات ۱، ۳، ۵ تا ۸) و باورهای مذهبی (سوالات ۳۸ تا ۴۳) برابر ۰/۸۶، ۰/۸۸، ۰/۷۶، ۰/۷۹، ۰/۷۹ به دست آورد. در پژوهش رحیمی، مزیدی و زارع (۱۳۹۳) برای تعیین روایی این پرسشنامه از تحلیل عاملی تأییدی استفاده گردید. شاخص توصیفی نمونه‌گیری کیزر-میر-الکین^۸ = ۰/۸۶ و $P < ۰/۰۰۱$ آزمون کرویت بارتلت^۹ حاکی از کفایت نمونه‌گیری محتوایی و معناداری ماتریس همبستگی می‌باشند. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه برای خرده‌مقیاس‌های تصمیم‌گیری و حل مسأله، مهارت مقابله، انسجام و احترام، مهارت‌های ارتباطی، باورهای مذهبی و نمره کل انسجام خانواده با روش آلفای کرونباخ به ترتیب برابر با ۰/۹۰، ۰/۹۵، ۰/۹۳، ۰/۶۰، ۰/۷۰ و ۰/۷۳ به دست آمد.

وابستگی‌های ارزش خود (SVD)^{۱۰}

پرسشنامه وابستگی‌های ارزش خود را کراکر، لاهتانن، کوپر و بورویت^{۱۱} (۲۰۰۳) ساخته‌اند که شامل ۲۹ سوال در طیف ۷ درجه‌ای (شدیداً مخالف=۱) تا (شدیداً موافق=۷) بوده و دارای ۷ خرده‌مقیاس (رقابت و برتری بر دیگران، داشتن ظاهری زیبا، عدم نیاز به تایید دیگران، پرهیزکاری، حمایت خانواده، عشق خدا و شایستگی تحصیلی) است. بعد از هنجاریابی این پرسشنامه در ایران توسط کُرد، پاشاشریفی و میرهاشمی (۱۳۹۳) پرسشنامه مذکور از ۳۵ گویه با حذف ۶ گویه به دلیل بار عاملی کمتر از ۰/۳۰ به ۲۹ گویه تقلیل یافت و در نهایت دارای ۶ خرده‌مقیاس (رقابت و برتری بر دیگران، نگرش دیگران، شایستگی تحصیلی، عدم نیاز به تایید دیگران، پرهیزکاری

¹ comparative fit index

² incremental fit index

³ non-normed fit index

⁴ root mean square error of approximation

⁵ Dyadic Adjustment Scale (DAS)

⁶ Spanier

⁷ Family Cohesion Scale (FCS)

⁸ kaiser-meyer-olkin (KMO)

⁹ Bartlett's sphericity test

¹⁰ Self Value Dependencies (SVD)

¹¹ Crocker, Luhtanen, Cooper & Bouvrette

و عشق خدا) را شامل شد. زیرمقیاس‌های این مقیاس عبارتند از: بُعد درونی خود ارزشمندی (عدم نیاز به تایید دیگران، عشق به خدا، تقوا و پرهیزگاری) و بُعد بیرونی خود ارزشمندی (صلاحیت و شایستگی تحصیلی، رقابت و برتری‌جویی بر دیگران و نگرش دیگران). زکی (۱۳۹۱) به بررسی روایی سازه^۱ این پرسشنامه پرداخت؛ نتایج حاصل از روش تحلیل عاملی در پژوهش وی نشان داد که هفت بعد مقیاس خود ارزشمندی می‌تواند به دو بعد خود ارزشمندی درونی و خود ارزشمندی بیرونی تقلیل یابد. در پژوهش سبزه آرای لنگرودی، سرافراز و قربانی (۱۳۹۳) پایایی مولفه‌های رقابت و برتری بر دیگران، نگرش دیگران، تایید دیگران، پرهیزکاری، عشق خدا و شایستگی تحصیلی به ترتیب ۰/۷۴، ۰/۶۴، ۰/۷۱، ۰/۷۱، ۰/۷۵ و ۰/۶۵ بدست آمد و روایی همگرا^۲ و روایی واگرا^۳ پرسشنامه نیز مطلوب می‌باشد. کراکر و لاهتانن (۲۰۰۳) به محاسبه پایایی و روایی این مقیاس پرداختند. برای محاسبه پایایی این آزمون از آلفای کرونباخ استفاده نمودند که برای مولفه‌های داشتن ظاهری زیبا، رقابت و برتری بر دیگران، عدم نیاز به تایید دیگران، شایستگی تحصیلی، حمایت خانواده، عشق خدا، پرهیزکاری به ترتیب ضریب آلفای ۰/۸۳، ۰/۸۸، ۰/۸۱، ۰/۷۹، ۰/۸۴، ۰/۹۶، ۰/۸۳ محاسبه نمودند. کراکر و لاهتانن (۲۰۰۳) برای محاسبه روایی به محاسبه همبستگی پرسشنامه وابستگی‌های ارزش خود با پرسشنامه عزت نفس (SES)^۴ روزنبرگ (۱۹۵۶) پرداختند که این مقدار ۰/۸۵ به دست آمد و حاکی از روایی این پرسشنامه بود. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه برای خرده مقیاس‌های رقابت و برتری بر دیگران، نگرش دیگران، تایید دیگران، پرهیزکاری، عشق خدا و شایستگی تحصیلی و نمره کل انسجام خانواده با روش آلفای کرونباخ به ترتیب برابر با ۰/۸۲، ۰/۷۷، ۰/۵۰، ۰/۷۶، ۰/۲۰، ۰/۸۰ و ۰/۶۰ به دست آمد.

مقیاس امنیت روانی (PSS)

این پرسشنامه را مازلو^۵ (۱۹۵۲)، برای بررسی وضعیت روانی و خانوادگی طراحی کرده است. دارای ۶۲ گویه در راستای سنجش احساسات افراد در مورد امور مختلف زندگی روزمره است که به صورت بلی=۱ و خیر=۰ نگرش آزمودنی را می‌سنجد. این پرسشنامه پانزده مؤلفه دارد: ناسازگاری محیطی، پارانویا، اعتقاد به خود، اشتیاق به زندگی، افسردگی، احساس سعادت‌مندی، امنیت اجتماعی، خودآگاهی، اعتمادبنفس، احساس عصبانیت، یاس و ناامیدی، علاقه به زندگی، سازگاری با دیگران، احساس سلامت و احساس حقارت. مازلو (۱۹۵۲) پایایی به دست آمده برای عامل‌های آزمون احساس امنیت روانی بین ۰/۳۶ تا ۰/۶۴ و برای کل مقیاس ۰/۷۸ محاسبه نمود. برای تعیین روایی سازه نیز از روش همسانی درونی بهره گرفته شد که ضریب ۰/۹۲ بدست آمد. در پژوهش شریفی رهنمو، فتحی، امرانی، شریفی رهنمو و ابراهیمی (۱۴۰۰) برای تعیین پایایی این پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ استفاده نمودند که ضریب ۰/۹۱ بدست آمد و حاکی از پایایی مناسب آزمون است. روایی سازه آزمون نیز با روش همسانی درونی ۰/۷۴ بدست آمد. پایایی این پرسشنامه در پژوهش حاضر با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۳۰ به دست آمد.

روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

داده‌های بدست‌آمده از نمرات این تحقیق توسط نرم‌افزار آماری SPSS نسخه‌ی ۲۲ و AMOS نسخه‌ی ۲۲ تحلیل شد. داده‌ها در دو سطح توصیفی و استنباطی تحلیل گردید. در سطح توصیفی از شاخص‌هایی همچون میانگین، انحراف معیار، کجی و کشیدگی و در سطح استنباطی از روش همبستگی پیرسون و همچنین تحلیل مسیر با نرم افزار آموس استفاده شد.

یافته‌ها

¹ construct validity

² convergent validity

³ divergent validity

⁴ Self-esteem Scale

⁵ Rosenberg

⁶ Psychological Security Scale (PSS)

⁷

یافته‌های توصیفی جمعیت‌شناختی نشان می‌دهد که ۵۴ نفر (۱۹/۳ درصد) دارای مدرک تحصیلی فوق دیپلم، ۱۴۴ نفر (۵۱/۴ درصد) دارای مدرک تحصیلی لیسانس، ۷۴ نفر (۲۶/۴ درصد) نیز دارای مدرک تحصیلی فوق لیسانس و ۸ نفر (۲/۹ درصد) دارای مدرک دکتری می‌باشند. همچنین ۲۷ نفر (۹/۶ درصد) از پاسخگویان ۳۰-۲۵ ساله، ۹۴ نفر (۳۳/۶ درصد) از پاسخگویان ۴۰-۳۱ ساله، ۱۳۸ نفر (۴۹/۳ درصد) از پاسخگویان ۵۰-۴۱ ساله و ۸ نفر (۲/۹ درصد) بالای ۵۰ سال سن دارند. لازم به ذکر است ۱۳ نفر (۴/۶ درصد) از آزمودنی‌ها به سوال مربوط به سن خود پاسخ ندادند.

اطلاعات توصیفی پژوهش شامل میانگین، انحراف معیار، کجی و کشیدگی هر یک از متغیرهای مورد مطالعه در جدول ۱ آورده شده است.

جدول ۱. یافته‌های توصیفی مؤلفه‌های امنیت روانی، انسجام خانواده، خودارزشمندی و رضایت از زندگی زناشویی

مؤلفه	ابعاد متغیر	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی
ارزشمندی	رقابت و برتری بر دیگران	۸/۸۰	۳/۱۹	-۰/۳۸	-۰/۰۷
	نگرش دیگران	۱۳/۲۰	۴/۸۸	-۰/۲۳	-۰/۰۳
	شایستگی تحصیلی	۲۱/۲۷	۵/۵۵	-۰/۰۲	-۰/۰۳
	نمره کل خودارزشمندی بیرونی	۴۳/۲۸	۸/۹۲	-۰/۲۷	-۰/۱۰
	پرهیزکاری	۲۵/۵۳	۴/۶۳	-۰/۳۲	-۰/۱۱
	عشق خدا	۳۰/۰۸	۴/۳۶	-۰/۶۳	-۰/۰۹
	عدم نیاز به تایید دیگران	۲۶/۰۱	۲/۸۳	-۰/۰۵	-۰/۲۸
	نمره کل خودارزشمندی درونی	۸۱/۶۳	۹/۱۳	-۰/۹۴	۱/۹۸
	رضایت زناشویی	تحریف آرمانی	۳۰/۳۴	۶/۰۴	-۱/۵۵
رضایت زناشویی		۱۷/۲۸	۴/۸۶	-۰/۴۱	-۰/۹۲
ارتباطات		۲۸/۶۳	۶/۲۳	-۰/۵۶	۱/۴۱
حل تعارض		۲۹/۲۵	۶/۱۲	-۱/۲۱	۱/۱۳
نمره کل رضایت زناشویی		۱۰۵/۵۱	۱۵/۷۸	-۱/۹۵	۶/۱۸
انسجام خانواده	تصمیم‌گیری و حل مساله	۲۱/۷۲	۹/۲۵	-۰/۶۸	-۰/۲۰
	مهارت مقابله	۴۴/۶۷	۱۲/۱۴	-۰/۸۹	-۰/۱۰
	احترام	۳۴/۶۰	۷/۴۹	-۰/۸۳	-۰/۴۳
	مهارت ارتباطی	۱۵/۱۳	۴/۱۱	-۰/۶۱	-۰/۱۱
	باورهای مذهبی	۱۹/۹۵	۴/۷۳	-۰/۴۹	-۰/۰۲
	نمره کل انسجام خانواده	۱۳۶/۰۸	۱۵/۷۸	-۱/۱۶	۱/۸۴
امنیت روانی	ناسازگاری محیطی	۲/۹۰	۱/۱۵	-۰/۱۰	-۰/۱۳
	پارانویا	۳/۹۰	۱/۵۱	-۱/۳۹	-۰/۸۷
	اعتقاد به خود	۱/۲۷	۱/۴۳	۱/۲۳	-۰/۷۹
	اشتیاق به زندگی	۲/۹۴	-۰/۹۳	-۰/۵۹	۱/۳۰
	افسردگی	۱/۹۹	-۰/۹۶	-۰/۰۱	-۰/۳۲
	احساس سعادت‌مندی	۳/۲۷	۱/۵۹	-۰/۶۸	-۰/۷۰
	امنیت اجتماعی	-۰/۶۹	۱/۱۱	۱/۷۸	۲/۳۶
	خود آگاهی	-۰/۴۶	-۰/۸۸	۱/۹۵	-۲/۵۳
	اعتماد بنفس	۱/۳۸	-۰/۹۵	-۰/۹۰	-۰/۷۸

۱/۴۹	۱/۱۰	۰/۰۲	-۱/۳۳	احساس عصبانیت
۱/۷۵	۰/۷۹	-۰/۶۷	۰/۲۰	یاس و ناامیدی
۲/۰۹	۱/۰۵	-۰/۲۳	-۰/۷۷	علاقه به زندگی
۰/۹۲	۰/۸۸	۰/۷۱	-۰/۲۱	سازگاری با دیگران
۱/۳۵	۱/۰۴	۰/۵۳	-۰/۱۱	احساس سلامت
۲/۰۵	۱/۰۶	-۰/۱۰	-۰/۵۹	احساس حقارت
۲۸/۵۱	۷/۱۱	۱/۴۲	۲/۱۷	نمره کل امنیت روانی

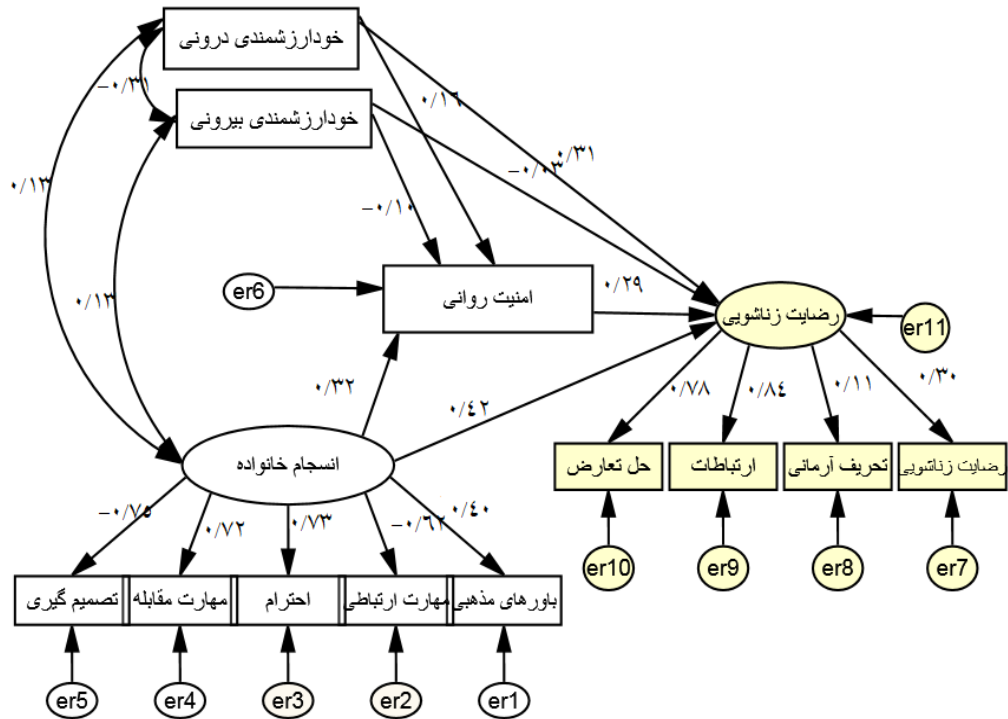
همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود بالاترین میانگین متعلق به نمره کل انسجام خانواده و پایین‌ترین میانگین متعلق به خرده‌مقیاس امنیت روانی (خودآگاهی) می‌باشد. جهت بررسی نرمال بودن داده‌ها از آزمون کجی و کشیدگی استفاده شد که نتایج آن در تمامی متغیرها به استثنای نمره کل رضایت زناشویی بین $+۲/۵۸$ تا $-۲/۵۸$ می‌باشد که نشان از نرمال بودن داده‌ها می‌باشد. در این بخش از تحلیل داده‌ها با استفاده از آماره‌های استنباطی و معادلات ساختاری به آزمون فرضیات تحقیق می‌پردازیم. معیارهای انتخاب روش آماری مناسب برای آزمون فرضیات براساس سطح سنجش متغیرها و هدف می‌باشد. قبل از انجام آزمون فرضیات به بررسی پیش‌فرض نرمال بودن مؤلفه‌های تحقیق پرداختیم. جهت بررسی نرمال بودن داده‌ها از آزمون کجی و کشیدگی استفاده شد که نتایج آن در اکثر متغیرها بین $+۲/۵۸$ تا $-۲/۵۸$ بدست آمد که نشان از نرمال بودن داده‌ها دارد. همچنین نتایج همخطی چند گانه نشان داد، عامل تورم واریانس پایین‌تر از مقدار ۱۰ بود. همچنین ضریب تحمل نیز بالاتر از مقدار $۰/۱۰$ قرار داشت، به این ترتیب مفروضه هم خطی بودن در متغیرهای پژوهش برقرار است. با توجه با این نکته که ماتریس همبستگی مبنای تجزیه و تحلیل مدل‌های علی، خصوصاً مدل یابی معادلات ساختاری است، لذا قبل از پرداختن به آزمون الگوی نظری، ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش همراه با ضرایب همبستگی آن‌ها در جدول ۲ ارائه شده است تا رابطه بین متغیرها مورد بررسی قرار گیرد.

جدول ۲. آزمون همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	امنیت روانی	انسجام خانواده	رضایت زناشویی	خودارزشمندی درونی	خودارزشمندی بیرونی
امنیت روانی	۱				
انسجام خانواده	$۰/۳۲^{**}$	۱			
رضایت زناشویی	$۰/۲۴^{**}$	$۰/۳۹^{**}$	۱		
خود ارزشمندی درونی	$۰/۲۳^{**}$	$۰/۰۹$	$۰/۲۸^{**}$	۱	
خود ارزشمندی بیرونی	$-۰/۱۴^*$	$-۰/۰۶$	$-۰/۲۱^{**}$	$-۰/۳۱^{**}$	۱

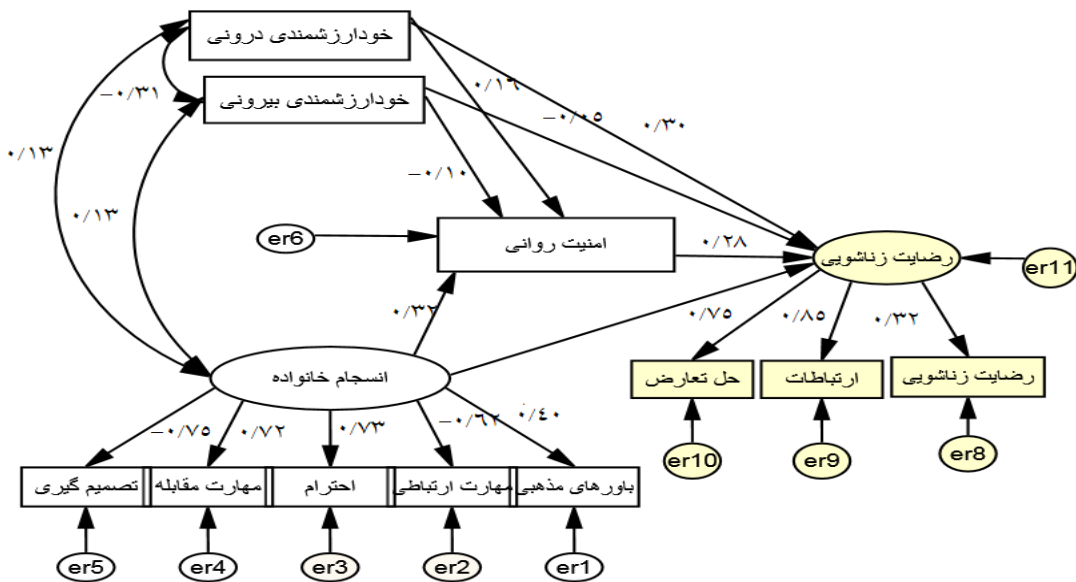
($P < ۰/۰۱^{**}$ $P < ۰/۰۵^*$)

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که بین انسجام خانواده ($۰/۳۹$)، خود ارزشمندی درونی ($۰/۲۸$) و خود ارزشمندی بیرونی ($-۰/۲۱$) (با رضایت زناشویی رابطه معنی‌داری وجود دارد. همچنین بین انسجام خانواده ($۰/۳۲$)، خود ارزشمندی درونی ($۰/۲۳$) و خود ارزشمندی بیرونی ($۰/۱۴$) با امنیت روانی رابطه معنی‌داری یافت شد. جهت ارزیابی نقش میانجی امنیت روانی لازم است که اثر مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای انسجام خانواده و خود ارزشمندی با رضایت زناشویی محاسبه گردد. لذا پس از اطمینان یافتن از نرمال بودن متغیرهای وابسته، کلیه روابط میان متغیرها بر اساس مدل مفهومی تحقیق مورد بررسی قرار گرفت.

نمودار ۱- نمودار معادلات ساختاری متناسب با مدل مفهومی و بر روابط بین متغیرها

با توجه به اینکه در نمودار اولیه پژوهش، رابطه نمره کل رضایتمندی زناشویی با مولفه تحریف معنی دار نمی‌باشد، این مولفه را از نمودار حذف نموده و نمودار برازش یافته به صورت زیر بدست آمد:

نمودار ۲- نمودار برازش یافته معادلات ساختاری متناسب با مدل مفهومی و بر روابط بین متغیرها

در جدول شماره ۳ شاخص‌های مربوط به برازش مدل مسیر ارائه شده‌اند که نشان‌دهنده برازش نسبتاً مطلوب مدل است.

جدول شماره ۳. شاخص‌های برازش مدل

نشانگر برازش	مقدار برازش	مقدار رضایت بخش	نتیجه
نسبت کای اسکوئر به درجه آزادی (CMIN/df)	۳/۳۷	کوچکتر از ۵	قابل قبول
نرم شده برازندگی (NFI)	۰/۹۰	نزدیک به ۰/۹ یا بیشتر	تایید مدل
شاخص نیکویی برازش (GFI)	۰/۹۴	بزرگتر از ۰/۹	تایید مدل
تعدیل شده نیکویی برازش (AGFI)	۰/۹۰	بزرگتر از ۰/۹	تایید مدل
برازندگی فزاینده (IFI)	۰/۹۱	بزرگتر از ۰/۹	تایید مدل
مجذور میانگین مربعات خطای تقریب (RMSEA)	۰/۰۹	بین ۰/۰۸ الی ۰/۱۰	قابل قبول

لازم به ذکر است، مقدار مجذور میانگین مربعات خطای تقریب (RMSEA) را بین ۰/۰۵ الی ۰/۰۸ را قابل قبول و مقادیر بین ۰/۰۸ الی ۰/۱۰ برازش متوسط و مقادیر بالاتر از ۰/۱۰ را برازش ضعیف مدل تلقی می‌کنند. بر اساس نمودار برازش یافته معادلات ساختاری تحلیل مسیر برای اثرات مستقیم و غیرمستقیم نتایج جدول زیر را به همراه دارد.

جدول شماره ۴. ضرایب استاندارد مستقیم و غیرمستقیم و کل مدل

متغیر پیش بینی کننده	متغیر ملاک	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم	اثر کل
انسجام خانواده	رضایتمندی زناشویی	۰/۴۰**	۰/۱۰*	۰/۵۰**
خودارزشمندی درونی	رضایتمندی زناشویی	۰/۳۰**	۰/۰۴*	۰/۳۴**
خودارزشمندی بیرونی	رضایتمندی زناشویی	-۰/۰۵	-۰/۰۳	-۰/۰۸
امنیت روانی	رضایتمندی زناشویی	۰/۲۸**	-----	۰/۲۸**
انسجام خانواده	امنیت روانی	۰/۳۳**	-----	۰/۳۳**
خودارزشمندی درونی	امنیت روانی	۰/۱۶**	-----	۰/۱۶**
خودارزشمندی بیرونی	امنیت روانی	-۰/۱۰	-----	-۰/۱۰

(P < ۰/۰۱ ** P < ۰/۰۵*)

یافته‌های جدول ۴ نشان می‌دهد که اثر مستقیم مؤلفه انسجام خانواده و خود ارزشمندی درونی بر رضایت مندی زناشویی معنی‌دار است ($p - value < ۰/۰۵$)؛ ولیکن اثر مستقیم خود ارزشمندی بیرونی بر رضایت زناشویی معنادار نیست ($p - value > ۰/۰۵$). در ادامه با دخالت مولفه امنیت روانی بر رابطه بین دو مولفه فوق با رضایتمندی زناشویی، نقش میانجی این مولفه را مورد ارزیابی قرار داده‌ایم. یافته‌های جدول فوق نشان می‌دهد که امنیت روانی نقش میانجی در رابطه بین انسجام خانواده و خود ارزشمندی درونی با رضایت مندی زناشویی دارد؛ ولیکن امنیت روانی در رابطه خود ارزشمندی بیرونی با رضایت مندی زناشویی نقش میانجی ایفا نکرد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از انجام پژوهش حاضر، بررسی نقش میانجی‌گرانه‌ی امنیت روانی در رابطه بین احساس خود ارزشمندی و انسجام خانواده با رضایت از زندگی زناشویی دبیران زن بود. نتایج همبستگی پیرسون نشان داد بین احساس خود ارزشمندی بیرونی و درونی با رضایت زناشویی رابطه معنی‌داری وجود دارد. [فلوریسیکا کالین، لومینیتا ساندو و سابینا میو^۱ \(۲۰۲۱\)](#)، [مکلین و همکاران \(۲۰۱۸\)](#)، [جعفر و](#)

¹ Floricica Calin, Luminita Sandu & Sabina Miu

همکاران (۲۰۲۱)، سایه میری، کریم، عبدی، دلاوند و قشلاق (۲۰۲۰)، تقانی، اشرفی زاده، قنبری، آزموده و تاتاری (۲۰۱۹) و زارع شاه آبادی و منتظری (۲۰۱۹)، در پژوهش‌های جداگانه به نقش مثبت خود ارزشمندی درونی در ثبات زندگی زناشویی اشاره نمودند. به اعتقاد کراکر و همکاران (۲۰۰۳) وابستگی‌های ارزش خود به حیثه‌هایی اشاره می‌کند که موفق شدن یا شکست خوردن در آن حیثه‌ها، چه به صورت واقعی و چه به صورت تصور شده، برای حرمت خود فرد ضروری و حیاتی است، به طوری که به دست آوردن موفقیت در حیثه‌هایی که حرمت خود فرد به آن‌ها وابسته است، باعث افزایش حرمت خود و شکست خوردن در آن حیثه‌ها، با کاهش حرمت خود فرد همراه است. از آنجایی که وابستگی‌های ارزش خود بیرونی هم به دلیل دشوارتر بودن تحقق آن‌ها و هم به دلیل این که با رفتارهای ناسالم بیشتری همراه هستند، نسبت به وابستگی‌های ارزش خود درونی پیامدهای منفی بیشتری به همراه دارند (پارک و کراکر، ۲۰۰۵) با رضایت زناشویی رابطه منفی داشته و توانایی تأثیرگذاری مثبت بر این مؤلفه را ندارند. با عنایت به این مطالب می‌توان گفت دست‌یابی به خودارزشمندی بیرونی که شامل صلاحیت و شایستگی، رقابت و برتری‌جویی بر دیگران است، بسیار سخت می‌باشد؛ چراکه همواره دستیابی به رضایت ۱۰۰ درصدی دیگران کاری بس دشوار است. بنابراین زمانی که فرد نتواند آنچه را که ارزشمندی خود را مشروط به آن کرده همچون صلاحیت و شایستگی نزد دیگران و نگرش و برتری نسبت به دیگران را به دست آورد، حس خوبی نسبت به خود نخواهد داشت. وقتی فردی نسبت به خود حس خوبی ندارد نمی‌تواند عملکرد مثبتی در زندگی زناشویی از خود نشان دهد و گرفتار افسردگی و اضطراب شده و رضایت زناشویی او پایین می‌آید.

در همین راستا، محمدی و عارفی (۱۳۹۴) نیز در پژوهشی به طور مستقیم به رابطه بین خود ارزشمندی با سازگاری زناشویی پرداختند و این یافته را بدست آوردند که بعد بیرونی خود ارزشمندی با سازگاری زناشویی رابطه منفی دارد. در خصوص رابطه مثبت خود ارزشمندی درونی و رضایت زناشویی نیز باید عنوان نمود، مؤلفه‌های خود ارزشمندی درونی همچون عدم نیاز به تأیید دیگران، عشق به خدا، تقوا و پرهیزگاری، حسی درونی است و رضایت مندی درونی فرد را می‌طلبد و نیازی به تأیید دیگران ندارد. به عبارتی فرد با عشق به خدا به رضایت مندی درونی می‌رسد و درصدد تأیید دیگران نیست؛ آنچنانکه ستیر، قمری، بنمن و گربر^۲ (۱۹۹۱) در این زمینه عنوان نمودند که خود ارزشمندی به معنای بهاء دادن، احترام قائل شدن و عشق ورزیدن هر فرد به خود تعریف می‌شود. بنابراین فردی با چنین خصایص همواره در فکر ارتقاء ارزش‌های خود و رسیدن به رشد و رضایت مندی حداکثری خود در زندگی می‌باشد. با عنایت به مطالب عنوان شده می‌توان گفت، افرادی که از احساس خود ارزشمندی درونی بالایی برخوردارند روی قابلیت‌ها و خصایص مثبت خود سرمایه‌گذاری می‌کنند، در نتیجه زمانی که در زندگی با مشکلاتی روبه‌رو می‌شوند عزت نفس خود را از دست نداده و از قابلیت‌های خود جهت رفع مشکلات استفاده می‌کنند و به طبع احساس خود ارزشمندی و عزت نفس در دراز مدت منجر به تجربه عواطف و احساسات مثبت در آنان خواهد شد. به عبارت دیگر، افراد با احساس خود ارزشمندی درونی بالا با اتکاء به پرهیزکاری و عشق به خدا، در مواجهه با مشکلات زندگی زناشویی روحیه خود را ازدست نداده و و از راهبرد‌های مؤثر و کارآمد در موقعیت‌های مختلف زندگی استفاده می‌کنند که استفاده از راهبردهای مسأله مدار و کارآمد رضایتمندی آنان در زندگی زناشویی‌اشان را در پی دارد. با توجه به مطالب بازگو شده و نظریه کراکر و همکاران (۲۰۰۳) در خصوص خود ارزشمندی درونی می‌توان گفت، مؤلفه‌های عدم نیاز به تأیید دیگران، عشق به خدا، تقوا و پرهیزگاری می‌تواند تأثیر بسزایی بر رضایت زناشویی داشته باشد؛ چرا که خود ارزشمندی درونی موجب ارتقای سطح سازگاری و سلامت فردی، خود تنظیمی و نیز منبع انگیزش افراد برای برخورد درست با مشکلات در زندگی زناشویی می‌باشد و رضایت از زندگی زناشویی را در پی خواهد داشت.

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که بین انسجام خانواده با رضایت از زندگی زناشویی رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد. سومالی و همکاران (۱۴۰۰)، قنبری پناه و شریف مصطفی (۲۰۱۹)، اوگوو، اوگوو، نیمانزی و نووسا^۳ (۲۰۱۹) و پدرو و همکاران (۲۰۱۶)، در پژوهش‌های جداگانه به رابطه بین انسجام خانواده و رضایت زوجین از زندگی زناشویی اشاره نمودند.

¹ Park & Crocker

² Satir, Gomori, Banmen & Gerber

³ Ugwu, Ugwu, Njemanze & Nwosu

یافته‌های تحقیق مبنی بر رابطه بین انسجام خانواده و رضایت زناشویی را می‌توان با توجه به مزایایی که داشتن همبستگی خانواده مطلوب در زندگی افراد مخصوصاً کیفیت روابط صمیمانه آینده آن‌ها بوجود می‌آورد، تبیین کرد. مکانیسم‌های محافظ مختلفی برای تبیین چگونگی افزایش رضایتمندی زناشویی از طریق عملکرد خانواده مطرح شده‌اند. غالب این مکانیسم‌ها در پنج مقوله جمع بندی شده‌اند که عبارتند از: یادگیری رفتارهای سالم ارتباطی، افزایش آگاهی از احساسات خود و اعضای خانواده، افزایش توانایی درک طرف مقابل، افزایش حمایت اجتماعی و بهبود ارتباطات نزدیک. در تبیین نقش همبستگی خانواده در رضایت زناشویی همچنین باید به تأثیرات آن بر شکل‌گیری الگوهای ارتباط بین فردی اشاره کرد. در همین راستا **امبر و کارل^۱ (۲۰۰۹)** عنوان نمودند که همبستگی خانواده به اشکال مختلف بر الگوهای ارتباطی افراد تأثیر می‌گذارد، به عنوان مثال می‌توان به توانایی ایجاد روابط صمیمی، ظرفیت برای حمایت عاطفی و روانی از اطرافیان، برقراری روابط اجتماعی گسترده و فراهم کردن راه‌حل در زمان‌های مواجهه با مسائل اجتماعی اشاره کرد. بنابراین، اگر همبستگی خانواده در سطح مطلوب باشد، موارد فوق‌الذکر به نحو احسن انجام می‌شود و خانواده به منبعی بسیار قوی برای شکل‌گیری الگوهای ارتباطی مناسب تبدیل می‌شود. **گرینبرگ^۲ (۲۰۰۸)** در این خصوص بیان می‌نماید، ارضای نامناسب نیازهای عاطفی، اجتماعی و مادی هر یک از اعضای خانواده، زمینه بروز مشکلاتی را در کیفیت زندگی زناشویی آتی آن‌ها فراهم می‌کند. با عنایت به مطالب عنوان شده می‌توان گفت، وجود همبستگی و انسجام بین اعضای خانواده توانایی آنان را برای حل کردن مشکلات و مدیریت فشارهای وارده بر خانواده را ارتقاء می‌دهد (**نامنی و احسانی کیا، (۱۳۹۸)**)؛ در نتیجه می‌توان گفت هر چه انسجام خانواده افزایش یابد رضایت زناشویی نیز بهبود پیدا می‌کند. لازم به ذکر است در این پژوهش منظور از انسجام خانواده، فرآیندهای خانواده می‌باشد. فرآیندهای خانواده عبارتند از مجموعه‌ای از رفتارها جهت کنار آمدن با شرایط و موقعیت‌های جدید همچون مهارت‌های جدید ارتباطی، راهبردهای مقابله‌ای مؤثر در کنار آمدن با تنش، مهارت در تصمیم‌گیری و حل مسئله، انسجام خانواده و جهت‌گیری مذهبی که اعضای خانواده برای انطباق با شرایط پیش آمده استفاده می‌کنند. به عبارت دیگر، فرآیندهای خانواده، اشاره به کنش‌های خانواده برای کنار آمدن با موقعیت‌های عاطفی، اجتماعی و شناختی جدید در هر مرحله‌ای از زندگی اشاره دارند؛ یا به بیان دیگر، فرآیند خانواده شامل همه‌ی کارکردهای تنظیمی است که به وسیله‌ی اعضای خانواده در طی زندگی برای مدیریت رخدادهای زندگی به کار می‌رود. این کارکردها فرآیندهای کلیدی می‌باشند که فرد و خانواده را قادر می‌سازند به طور مؤثری با بحران‌های جدید مقابله کنند (**سامانی، (۱۳۸۷)**).

در همین راستا، **محی‌الدینی، صادقی، چراغی و زارع (۱۳۹۲)** در خصوص تأثیرات عوامل فرآیندی بر کیفیت خانواده، عنوان نمودند که با کمک برخی از برنامه‌های آموزشی مؤثر بر کیفیت فرآیند خانواده می‌توان کیفیت زندگی زناشویی را ارتقاء بخشید. با عنایت به مطالب عنوان شده می‌توان گفت، عوامل فرآیندی خانواده به عنوان مهارت‌ها و واکنش‌های اعضا در برخورد با مسائل و ابعاد گوناگون زندگی است که اعمال مناسب این عوامل می‌تواند به حل مشکل در ارتباط با تعاملات روزمره زندگی کمک کند و زمانی که همسران حس همبستگی و باهم بودن بیشتری کنند، ارزشیابی آن‌ها از رابطه مثبت‌تر می‌شود و تعاملات بهتری در روابط زناشویی خودشان ایجاد می‌شود که به سازگاری و رضایت میان آن‌ها منجر می‌شود. بنابراین می‌توان گفت، انسجام خانواده با رضایت زناشویی رابطه مثبتی دارد.

پژوهش حاضر نشان داد، امنیت روانی در رابطه بین احساس خودارزشمندی درونی و انسجام خانواده با رضایت از زندگی زناشویی نقش میانجی‌گرانه دارد. **نامنی و باقریان کاخکی (۱۳۹۸)**، در پژوهشی به این نتیجه دست یافتند که احساس امنیت روانی در رابطه بین خوش‌بینی و خودشفقت‌ورزی با بهزیستی روان‌شناختی همسران جانبازان نقش میانجی‌گرانه دارد. در خصوص نقش میانجی‌گرانه امنیت روانی در رابطه بین خودارزشمندی درونی با رضایت زناشویی معلمان می‌توان به نظریه سلسله مراتب **مازلو (۱۳۷۲)** اشاره نمود که امنیت را پیش‌نیاز دستیابی به خودشکوفایی و استقلال خود از دیگران دانسته بود. به عبارت دیگر می‌توان گفت فردی که به

¹ Amber & Carole

² Greenberg

خودارزشمندی درونی (پرهیزکاری و عشق به خدا و عدم نیاز به تأیید دیگران) و خودشکوفایی دست یافته در ابتدا احساس امنیت را تجربه کرده است. آدمونسون^۱ (۱۹۹۹)، در خصوص امنیت روانی عنوان نمود که امنیت روانی به تسهیم باورهای افراد اشاره می‌کند و در محیط‌هایی که فرد زندگی می‌کند این باور را به او القاء می‌کند که می‌تواند بدون خجالت صحبت نماید و از رد شدن توسط دیگران یا کاهش ارزش تصویر خود در امان باشد؛ در نتیجه فردی که به امنیت روانی دست یافته باشد احساس خود ارزشمندی کرده و می‌تواند بدون سرکوب هیجان‌ات منفی خود آنها را با دیگران به اشتراک بگذارد و نگران رد شدن و تأیید شدن از جانب دیگران نباشد. فکرت، ابراهیمی نژاد و نعمت الهی (۱۳۹۳) در پژوهشی عنوان نمودند که عزت نفس به عنوان هسته‌ی مرکزی خود ارزشمندی فرد را در مقابل انواع مشکلات، مسائل زندگی و فشارهای روانی مقاوم خواهد کرد و می‌تواند بر رضایت زوجین از زندگی زناشویی نیز تأثیر مستقیمی داشته باشد. رابوتگ سارچ، براجسا و ساکیک^۲ (۲۰۰۹)، در پژوهشی عنوان نمودند که خود ارزشمندی یکی از شاخص‌های کیفیت زندگی بوده و بین این مؤلفه با رضایت از زندگی رابطه تنگاتنگی وجود دارد. با عنایت به مطالب عنوان شده می‌توان گفت، در زن و مردی که از خود ارزشمندی بالایی برخوردار باشند خودشان را به گونه‌ای مثبت ارزیابی کرده و برخورد مناسبی نسبت به یکدیگر دارند و این مسأله زمینه‌ی رضایتمندی آنان از یکدیگر را فراهم می‌کند. در نتیجه با تأمین احساس امنیت روانی و افزایش حس خود ارزشمندی می‌توان رضایت زوجین از زندگی زناشویی‌شان را افزایش داد. با توجه به نکات مطرح شده می‌توان اینگونه نتیجه گرفت که امنیت روانی در رابطه‌ی بین خود ارزشمندی با رضایت زناشویی نقش میانجی‌گرانه معنی‌داری دارد. در خصوص عدم نقش میانجی امنیت روانی در رابطه خودارزشمندی بیرونی با رضایت زناشویی می‌توان گفت، احساس ارزشمندی یکی از عوامل تعیین‌کننده در رفتار انسان به شمار می‌رود. در حقیقت برداشتی که افراد از خود دارند تعیین‌کننده چگونگی برخورد آن‌ها با مسائل مختلف است. به عنوان نمونه، فردی از احساس خود ارزشمندی بیرونی همچون شایستگی و برتری نسبت به دیگران برخوردار است و برای خود ارزش و احترامی قایل نیست و تنها تأیید دیگران او را خرسند و راضی می‌نماید، معمولاً از حس امنیت درونی و رضایتمندی پایین تری برخوردار است؛ چراکه همواره جلب رضایت اطرافیان شدنی نیست؛ بنابراین زمانی که فرد نتواند به ایده‌آل‌هایی که دیگران برای وی تعیین نموده‌اند برسد ممکن است دچار پرخاشگری شود. در همین راستا، شانز^۳ (۲۰۱۷) در پژوهشی عنوان نمود که فردی که از خود ارزشی درونی پایینی برخوردار باشد، به جای راه‌حل‌های مسأله مدار از راه‌حل‌های هیجان مدار همچون پرخاشگری استفاده می‌کند. بنابراین می‌توان گفت، خود ارزشمندی در نگرش فرد نسبت به خود تأثیر به‌سزایی دارد و زمانی که فرد خود را انسان با کفایتی نداند دستیابی به حس امنیت روانی شدنی نیست؛ آنچنان که مطابق با نظریه سلسله مراتب مازلو (۱۹۵۲) می‌توان گفت، امنیت پیش نیاز دست‌یابی به خودشکوفایی و استقلال خود از دیگران می‌باشد. بنابراین می‌توان گفت فردی که خود ارزشمندی بیرونی بالایی دارد به خودشکوفایی و استقلال که پیش نیاز دست‌یابی به امنیت روانی باشد نرسیده است و سطح امنیت روانی در او به شدت پایین است. با عنایت به مطالب عنوان شده می‌توان گفت، امنیت در رابطه خود ارزشمندی بیرونی با رضایت زناشویی نقش میانجی‌گرانه نداشت.

در تبیین نتیجه پژوهش حاضر مبنی بر نقش میانجی‌گرانه امنیت روانی در رابطه بین انسجام خانواده با رضایت زناشویی می‌توان با اتکاء به نظریه سلسله مراتب نیازهای مازلو (۱۳۷۲) بیان نمود که امنیت و ثبات در مراتب بالای هرم مازلو قرار دارد؛ بنابراین فرد قبل از رسیدن به امنیت، عشق و دوستی، مهربانی و همدلی، آسایش و راحتی و خود ارزشمندی و عزت نفس را تجربه کرده است. مجموعه‌ی این نیازها منجر به روابط مستحکم اعضای خانواده و انسجام خانواده می‌گردد. گیبارد، گریپ، کومان، هوفارت، آنن و زارعی پور^۴ (۲۰۱۷)، در پژوهشی عنوان نمودند که دست‌یابی به امنیت روانی می‌تواند تأثیر مستقیمی بر عملکرد اعضای یک مجموعه داشته باشد؛ بدین معنا که امنیت روانی بالا منجر به عملکرد بهینه اعضای یک خانواده خواهد شد. مدرسی، زاهدیان و هاشمی محمد آباد (۱۳۹۳) عنوان نمودند که احساس تعهد و عشق، پذیرش خود و دیگران و تعلق و آسودگی به عنوان زیر مجموعه‌های امنیت روانی در

¹ Edmondson

² Raboteg Saric, Brajsa-Zganec & Šakić

³ Schanz

⁴ Gibbard, Griep, Cooman, Hoffart, Onen & Zareipour

سلسله مراتب هرم مازلو از عوامل اساسی همبستگی و پیوند بین زن و شوهر می‌باشد. وقتی زوجین به یکدیگر متعهد باشند در هنگام بروز مشکلات در زندگی زناشویی در کنار هم بوده و در برابر مشکلات پیش آمده شانه خالی نمی‌کنند و تا زمانی که مشکل پیش آمده حل نشود در کنار یکدیگر خواهند بود. از جنبه دیگر وقتی بین زوجین انسجام بالایی وجود داشته باشد، آنان همواره در تلاش خواهند بود تا در هنگام بروز مشکلات و ناسازگاری‌ها از یکدیگر دلجویی نموده و طلب عفو و گذشت نمایند، بنابراین می‌توان گفت در خانواده‌های دارای انسجام میزان بخشش نیز بالاست و زوجین بر اساس همان تعهد عاطفی که به یکدیگر دارند درخواست گذشت نموده و به راحتی از اشتباهات یکدیگر چشم‌پوشی می‌نمایند. بدون شک این عفو و بخشش تأثیری دو جانبه بر زوجین می‌گذارد؛ بدین معنی که زوجی که مورد بخشش واقع شده برای جبران اشتباهاتش تلاش بیشتری می‌نماید و زوج دیگر که شاهد تلاش شریک زندگی اش می‌باشد محبت خود را به وی دو چندان می‌نماید و بی‌گمان دور مثبتی از محبت کردن و تقویت رابطه به وجود می‌آید که موجب سازگاری زوجین می‌شود. با عنایت به مطالب عنوان شده امنیت روانی منجر به استحکام روابط اعضای خانواده و انسجام خانواده گردیده و این همراهی در نتیجه رضایت زوجین را به همراه خواهد داشت. بنابراین می‌توان گفت امنیت روانی در رابطه انسجام خانواده با رضایت زناشویی نقش میانجی‌گرانه معنی‌داری دارد.

هر پژوهشی دارای محدودیت‌هایی است که پژوهش حاضر از آن مستثنی نیست؛ اولین محدودیت در این پژوهش مسئله قابلیت تعمیم آن به سایر جوامع آماری است؛ چرا که این پژوهش بر روی دبیران زن شهرخوی انجام شد و بهتر است برای تعمیم نتایج به سایر شهرهای کشور بخصوص کلان شهرها جانب احتیاط رعایت شود. همچنین، آزمون‌های بکار رفته در تحقیق حاضر، آزمون‌های خودسنجی هستند. در این خودسنجی توانایی‌ها و خصیصه‌های موردسنجش، بر درک فرد از خود مبتنی است و به عبارت دیگر، ارتباط نزدیکی با «خودپنداره» فرد دارد و در صورتی که خودپنداره فرد منطبق با واقعیت نباشد، این گونه مقیاس‌ها نمی‌توانند به خوبی توانایی‌های واقعی فرد را انعکاس دهند و تنها بیانگر درک فرد از خود هستند. با توجه به آموزش پذیر بودن عوامل فرآیندی خانواده پیشنهاد می‌شود تا با آموزش عوامل فرآیندی به خانواده‌ها همچون مهارت حل مسأله، گامی ارزشمند در جهت کاهش مشکلات خانواده‌ها و به طبع آن افزایش رضایتمندی زناشویی برداشته شود. همچنین، پیشنهاد می‌شود برنامه‌ای مدون جهت آموزش خودارزشمندی به صورت کارگاه‌های آموزشی جهت تقویت اثر بیرونی خودارزشمندی و ارتقاء بعد درونی خودارزشمندی از طریق آموزش، مشاوره و سایر مداخله‌های درمانی توسط مشاوران و روانشناسان صورت گیرد.

منابع

- اسکندری، م.، و پرندین، ش. (۱۴۰۱). پیش‌بینی نگرش به خیانت زناشویی بر اساس مؤلفه‌های رضایت جنسی و صمیمیت در زوجین. *فصلنامه فرهنگی تربیتی زنان و خانواده*، ۱۷(۵۸)، ۱۹۹-۱۸۳.
- اصغری، ف.، و قاسمی جوبنه، ر. (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین هوش اخلاقی و گرایش‌های مذهبی با رضایت زناشویی در معلمان متأهل. *مشاوره و روان درمانی خانواده*، ۴(۱)، ۸۵-۶۵.
- حبیبی، آ.، و عدن‌ور، م. (۱۳۹۶). مدل‌یابی معادلات ساختاری و تحلیل عاملی (آموزش کاربردی نرم‌افزار LISREL). تهران: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی.
- دربندی، ب.، احدی، ح. و خلعتبری، ج. (۱۴۰۱). پیش‌بینی گرایش به طلاق در زوجین درگیر پیمان شکنی بر اساس دلزدگی و تعهد زناشویی با میانجی‌گری سبک‌های گرایش اخلاقی. *فصلنامه علمی-پژوهشی سبک زندگی اسلامی با محوریت سلامت*، ۶(۱)، ۳۴۲-۳۳۰.
- رحیمی، م.، مزیدی، م.، و زارع، م. (۱۳۹۳). رابطه سبک‌های درون‌سازی مذهب و انسجام خانواده در گروهی از دانشجویان متأهل دانشگاه شیراز. *دو فصلنامه پژوهشی مطالعات معارف اسلامی و علوم تربیتی*، ۲(۲)، ۴۲-۲۶.

زکی، م. ع. (۱۳۹۱). آزمون واعتباریابی پرسشنامه خودارزشمندی در بین دانش آموزان دختر و پسر دبیرستانهای شهر اصفهان. روشها و مدل‌های روان‌شناختی، ۲(۷)، ۶۳-۸۵.

سامانی، س. (۱۳۸۷). تهیه و طراحی مقیاس قرآیندهای خانوادگی برای خانواده های ایرانی. مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران، ۱۴(۲)، ۱۶۸-۱۶۲.

سبزه آرای لنگرودی، م.، سرافراز، م.ر.، و قربانی، ن. (۱۳۹۳). بررسی ویژگی های روانسجی مقیاس وابستگی های ارزش خود. فصلنامه اندیشه های نوین تربیتی، ۱۰(۱)، ۱۱۹-۱۴۰.

سلطانی زاده، م.، و باجلانی، پ. (۱۳۹۹). پیش‌بینی نگرش به خیانت زناشویی بر اساس اختلال عملکرد جنسی، صمیمیت و رضایت جنسی در زنان و مردان متأهل شهر اصفهان در سال ۱۳۹۶. مجله علوم پزشکی زانکو، ۲۱(۶۸)، ۳۲-۴۶.

سومالی، ه.، امیری، ح.، کاکابرابی، ک.، و عارفی، م. (۱۴۰۰). پیش بین های رضایت جنسی و سازگاری زناشویی، انسجام خانوادگی و سبک دل بستگی ایمن. دوفصلنامه مشاوره کاربردی دانشگاه شهید چمران اهواز، ۱۱(۱)، ۷۸-۵۹.

شریف نیا، ف. (۱۳۸۰). رابطه بین رضایت از ازدواج و افسردگی مادران و ارتباط این متغیرها با سازگاری فردی اجتماعی و عملکرد تحصیلی فرزندان دختر دوره راهنمایی آنها در شهرستان اهواز. پایان نامه کارشناسی ارشد، روانشناسی بالینی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، ایران.

شریفی رهنمو، س.، فتحی، آ.، امرانی، ا.، شریفی رهنمو، م.، زارع کهن، بهاره، و ابراهیمی، م. (۱۴۰۰). پیش بینی مولفه های امنیت فرهنگی جوانان بر اساس میزان دل‌بستگی به فضای مجازی. نشریه مطالعات امنیت اجتماعی، ۱۲(۱)، ۶۹-۸۸.

فکرت، ف.، ابراهیمی نژاد، غ.ر.، و نعمت الهی، و. (۱۳۹۳). بررسی ارتباط بین تصویر ذهنی و عزت نفس با سازگاری زناشویی در کارمندان زن دانشگاه علوم پزشکی کرمان. مجله بهداشت و توسعه، ۳(۴)، ۳۱۲-۳۰۴.

گرد، ب.، پاشاشریفی، ح.، و میرهاشمی، م. (۱۳۹۳). بررسی ویژگیهای روانسنجی: مقیاس خوددلسوزی در بین دانشجویان. فصلنامه اندازه گیری تربیتی، ۴(۱۶)، ۶۷-۸۱.

گلاسر، و. (۱۳۹۰). تئوری انتخاب، مترجم علی صاحبی. تهران: سایه سخن.

لعلی، م.، و خوارزمی، ا.ع. (۱۳۹۸). بررسی رابطه بین کیفیت زندگی و عملکرد سازمانی معلمان و کادر آموزشی مدارس با استفاده از معادلات ساختاری. فصلنامه برنامه ریزی رفاه توسعه اجتماعی، ۱۰(۳۹)، ۸۳-۱۰۹.

مازلو، ا. (۱۳۷۲). انگیزش و شخصیت. ترجمه احمد رضوانی. مشهد: آستان قدس رضوی

محمدی، پ.، و عارفی، م. (۱۳۹۴). رابطه خود ارزشمندی و سبک های ارتباطی با سازگاری زناشویی در زنان. مجله روانشناسی و روان پزشکی شناختی، ۲(۴)، ۲۲-۱۱.

مچی الدینی، ح.، صادقی، ز.، چراغی، س.، و زارع، ر. (۱۳۹۲). اثربخشی گروه درمانی شناختی رفتاری بر بهبود فرایند خانواده در خانواده های افراد معتاد. روش ها و مدل های روان شناختی، ۳(۱۲)، ۹-۱.

مدرسی، ف.، زاهدیان، س.، و هاشمی محمدآباد، س.ن. (۱۳۹۳). میزان سازگاری زناشویی و کیفیت عشق در متقاضیان طلاق دارای سابقه خیانت زناشویی و فاقد سابقه خیانت زناشویی. ارمغان دانش، ۱۹(۱)، ۷۸-۸۸.

نامی، ا.، و احسانی کیا، ا. (۱۳۹۸). نقش تعدیل کننده بهزیستی روانشناختی در رابطه انطباق پذیری و همبستگی خانواده در رضایت‌مندی زناشویی زنان نخست زنا. مجله دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، ۲۶(۱)، ۱۴۳-۱۳۳.

نامی، ا.، و باقریان کاخکی، م. (۱۳۹۸). نقش میانجی گرانه احساس امنیت روانی در رابطه خوش بینی و خودشفقت ورزی با بهزیستی روان شناختی در همسران جانباز. فصلنامه طب جانباز، ۱۱(۲)، ۱۰۸-۱۰۲.

نبوی، ص.، سهرابی، ف.، حسینیان، س.، افروز، غ.، و دلاور، ع. (۱۳۹۶). پیش بینی سلامت روان معلمان بر اساس متغیر های رضایت زناشویی و خودکارآمدی، با میانجی گری رضایت شغلی به منظور ارایه مدل. مشاوره شغلی و سازمانی، ۹(۳۰)، ۹۱-۱۱۵.

نظیری راد، ر.، امامی پور، س.، و حسنی، ف. (۱۴۰۰). تدوین مدل سازگاری زناشویی بر اساس امنیت روانی، صفات شخصیت و سبکهای دلبستگی: نقش واسطه ای رشد روانی. *فصلنامه خانواده درمانی کاربردی*، ۲(۲)، ۱۷۲-۱۵۰.

- Amber, R., & Carole, P.M. (2009). Long-Distance and Proximal Romantic Relationship Satisfaction: Attachment and Closeness Predictors. *Journal of College Counseling*, 12(1), 5-17. <https://doi.org/10.1002/j.2161-1882.2009.tb00036.x>.
- Arefi, M., & Mohammadi, P. (2016). The Relationship between Self-Worth and Communication Styles and Marital Adjustment in Women. *Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry*, 2(4), 11-22. URL: <http://shenakht.muk.ac.ir/article-1-140-fa.html>. (in Persian)
- Asghari, F., & Ghasemi Jobaneh, R. (2014). Survey on the Relationship between Moral Intelligence and Religious Orientations with Marital Satisfaction among Married Teachers. *Counseling and family psychotherapy*, 4(1), 65-85. https://journals.uok.ac.ir/article_9650.html. (in Persian).
- Asoodeh, M.H., Khalili, S.H., Daneshpour, M., & Lavasani, M. (2010). Factors of successful marriage: Accounts from self described happy couples. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 5(2010), 2042-2046. doi:10.1016/j.sbspro.2010.07.410
- Bélanger, C., Di Schiavi, M.F., Sabourin, S., Dugal, C., El Baalbaki, G., & Lussier, Y. (2014). Self-esteem, coping efforts and marital adjustment. *Europe's Journal of Psychology*, 10(4), 660-671. Doi:10.5964/ejop.v10i4.807
- Bergheim, K., Eid, J., Hystad, S.W., Birkeland, M., Mearns, K., Larsson, G, et al. (2013). The role of psychological capital in perception of safety climate among air traffic controllers. *Journal of Leadership & Organizational Studies*, 20(2), 232- 241. <https://doi.org/10.1177/1548051813475483>.
- Bilal, A., & Rasool, S. (2020). Marital Satisfaction and Satisfaction With Life: Mediating Role of Sexual Satisfaction in Married Women. *Journal of Psychosexual Health*, 2(1), 77-86. <https://doi.org/10.1177/2631831820912873>.
- Castro, D. R., Anseel, F., Kluger, A. N., Lloyd, K. J., & Turjeman-Levi, Y. (2018). Mere listening effect on creativity and the mediating role of psychological safety. *Psychology of Aesthetics, Creativity, and the Arts*, 12(4), 489-459. <https://doi.org/10.1037/aca0000177>
- Crocker, J., & Luhtanen, R. K. (2003). Level of Self-Esteem and Contingencies of Self-Worth: Unique Effects on Academic, Social, and Financial Problems in College Students. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 29(6), 701-12. doi: 10.1177/0146167203029006003.
- Crocker, J., Luhtanen, R. K., Cooper, M. L., & Bouvrette, S. (2003). Contingencies of self-worth in college students: Theory and measurement. *Journal of Personality and Social Psychology*, 85(5), 894-908. doi: 10.1037/0022-3514.85.5.894.
- Darbandi, B., Ahadi, H., & Khaltabari, J. (2022). Predicting the Tendency to Divorce in Couples Engaged in Breach of Contract based on Heartbreak and Marital Commitment with the Mediation of Moral Orientation Styles. *Islamic Life Style*, 6 (1), 230-242. URL: <http://islamiclifej.com/article-1-1405-fa.html>. (in Persian).

- Edmondson, A. (1999). Psychological safety and learning behavior in work teams. *Journal of Administrative Science Quarterly*, 44(2), 350-383. <https://doi.org/10.2307/2666999>
- Eskandari, M., & Parandin, SH. (2022). Predicting Attitudes Toward Marital Infidelity Based on Components of Sexual Satisfaction and Intimacy in Couples. *Educational cultural quarterly for women and family*, 17(58), 183-199. https://cwfs.ihu.ac.ir/article_207168.html. (in Persian).
- Fekrat, F., Ebrahiminejad, GH., & Razavi Nematolahi, V. (2015). The Relationship of Body Image and Self-esteem with Marital Adjustment: A study on Female Employees of Kerman University of Medical Sciences in 2012-2013. *Journal of Health & Development*, 3(4), 312-304. <https://www.sid.ir/paper/233546/fa>. (in Persian).
- Florica Calin, M., Luminita Sandu, M., & Sabina Miu, A. (2021). Identifying the relationship between self-esteem and satisfaction in a couple. *Technium Social Sciences Journal*, 23(1), 436-455. Doi: <https://doi.org/10.47577/tssj.v23i1.4599>
- Fowers, B.J., & Olson, D.H. (1989). Enrich marital inventory: a discriminant validity and cross-validation assessment. *Journal of Marital and Family Therapy*, 15(1), 65- 79. doi: 10.1111/j.1752-0606.1989.tb00777.x.
- Fye, M. A., Chasek, C. T., Mims, G. A., Sandman, J., & Hinrichsen, A. (2020). Marital Satisfaction During Retirement. *The Family Journal*, 28(3), 313-318. <https://doi.org/10.1177/1066480720929689>
- Gautam, M.K., Singh, D., & Kumar, S. (2015) Entrepreneurship Education: Concept, Characteristics and Implications for Teacher Education. *Shaikshik Parisamvad (An International Journal of Education)*, 5(1), 21-35. URI: <http://hdl.handle.net/123456789/4308>
- Ghanbari Panah, A., & Sharif Mustaffa, M. (2019). A Model of Family Functioning Based on Cohesion, Flexibility and Communication across Family Life Cycle in Married Women. *International Journal of Psychology*, 13(2), 195-228. <https://ijpb.ir/article-1-276-fa.pdf>
- Gibbard, K., Griep, Y., Cooman, RD., Hoffart, G., Onen, D., & Zareipour H. (2017). One big happy engineering family? the influence of psychological contracts on team outcomes and the mediating role of person team fit. *Frontiers in Psychology*, 8(1966), 1-7. doi: 10.3389/fpsyg.2017.01966.
- Glasser, W. (1999). *Choice Theory: A New Psychology of Personal Freedom*. Translated by Ali Sahebi. Tehran: Sayeh Sokhan. (in Persian)
- Greenberg, L.S. (2008). Emotion and cognition in psychotherapy: The transforming power of affect. *Canadian Psychology/Psychologie canadienne*, 49(1), 49-59. <https://doi.org/10.1037/0708-5591.49.1.49>
- Habibi, A., & Adenvar, M. (2016). *Structural equation modeling and factor analysis (practical training of LISREL software)*. Tehran: Academic Jahad Publishing Organization. (in Persian).
- Hosseinkhanzadeh, A.A., Esapoor, M., Yeganeh, T., & Mohammadi, R. (2013). A Study of The Family Cohesion in Families with Mentally Disable Children. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 84(9), 749-753. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.06.639>
- Jaffar, R., Jahangir, F., & Muhammad, I. (2021). Romantic Relationship and Self Esteem: The Role of Self Esteem in Prediction of Relationship Satisfaction, Romanticism, and Emophilia.

- Journal of Clinical and Developmental Psychology*, 3(3), 56-67. DOI: <https://doi.org/10.13129/2612-4033/0110-3165>
- Jeong, H., Yim, H.W., Lee, S.Y., Lee, H.K., Potenza, M.N., Jo, S.J., & Son, H.J. (2020). A partial mediation effect of father-child attachment and self-esteem between parental marital conflict and subsequent features of internet gaming disorder in children: A 12-month follow-up study. *BioMed Central Public Health*, 20(1), 1-10. doi: 10.1186/s12889-020-08615-7.
- Jiménez-Picón, N., Romero-Martín, M., Ramirez-Baena, L., Palomo-Lara, J., & Gómez-Salgado, J. (2021). Systematic Review of the Relationship between Couple Dyadic Adjustment and Family Health. *Children*, 8 (6), 1-14. doi: 10.3390/children8060491.
- John, N.A., Seme, A., AssegidRoro, M., & Tsui, A. (2017). Understanding the Meaning of Marital Relationship Quality among Couples in Peri-Urban Ethiopia. *Culture, Health & Sexuality*, 19(2), 267-278. DOI: 10.1080/13691058.2016.1215526.
- Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2020). Research on Marital Satisfaction and Stability in the 2010s: Challenging Conventional Wisdom. *Journal of Marriage and Family*, 82(1), 100-116. <https://doi.org/10.1111/jomf.12635>.
- Kord, B., & Pashasharifi, H. (2014). Psychometric characteristics self-compassion scale among students. *Educational Measurement Quarterly*, 4(16), 92-76. https://jem.atu.ac.ir/article_310.html. (in Persian)
- Kruzich, J. M., Mienko, J. A., & Courtney, M. E. (2014). Individual and work group influences on turnover intention among public child welfare workers: The effects of work group psychological safety. *Children and Youth Services Review*, 42, 20-27. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2014.03.005>.
- Laaly, M., & kharazmi, O. (2019). Investigating the Relationship between Quality of Life and Organizational Performance of Teachers and School Staff Using Structural Equations (Case Study of Chenaran). *Social Development Program Quarterly*, 10(39), 109-83. <https://doi.org/10.22054/qjsd.2019.10655>. (in persian).
- Liu, YL. (2008). An examination of three models of the relationships between parental attachments and adolescents' social functioning and depressive symptoms. *Journal of Youth and Adolescence*, 37(8), 941-952. <https://doi.org/10.1007/s10964-006-9147-1>
- Lyons, K.S., Winters-Stone, K.M., Bennett, J.A., & Beer, T.M. (2016). The effects of partnered exercise on physical intimacy in couples coping with prostate cancer. *Health Psychology*, 35(5), 509-513. doi: 10.1037/hea0000287..
- Mackintosh, K., Power, K., Schwannauer, M., & Chan, S. (2018). The Relationships Between Self-Compassion, Attachment and Interpersonal Problems in Clinical Patients with Mixed Anxiety and Depression and Emotional Distress. *Mindfulness*, 9(3), 961-971. DOI: 10.1007/s12671-017-0835-6
- Maslow, A.H. (1952). *Manual for the security-Insecurity Inventory*, 1945-1973. Palo Alto: CA: Consulting Psychologists Press. <https://psycnet.apa.org/record/1953-06251-000>
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality* (2nd ed). Translated by Ahmed Rizvani. Mashhad: Astan Quds Razavi. <https://www.gisoom.com/book/1122546> .(in persian).

- McLean, CL., Fiorillo, D., & Follette, VM. (2018). Self-Compassion and Psychological Flexibility in a Treatment-Seeking Sample of Women Survivors of Interpersonal Violence. *Violence and Victims*, 33(3), 472-485. doi: 10.1891/0886-6708.v33.i3.472.
- Modarresi, F., Zahedian, H., & Hashemi Mohammad Abad, S. (2014). The Rate of Marital Fidelity and Quality of Love in Divorce Applicants with and Without Marital Infidelity Precedent. *Armaghan Journal*, 19 (1), 78-88. URL: <http://armaghanj.yums.ac.ir/article-1-231-fa.html>.. (in persian).
- Mohaddesi, H., Khalkhali, H. R., Behrozi-lak, T., Rasouli, J., Edalat Nemoon, R., & Ghasemzadeh, S. (2022). Correlation between marital satisfaction and mental health in infertile couples referred to kosar infertility clinic in urmia: a cross-sectional study. *Journal of Obstetrics, Gynecology and Cancer Research*, 7(4), 341-347. <https://doi.org/10.30699/jogcr.7.4.341>
- Mohi al-Dini, H., Sadeghi, Z., Cheraghi, S., and Zare, R. (2012). The effectiveness of cognitive behavioral therapy group on improving the family process in the families of drug addicts. *Psychological Methods and Models*, 3(12), 1-9. https://jpm.m.marvdasht.iau.ir/article_288.html?lang=en. (in persian).
- Nabavi, S., Sohrabi, F., Afrooz, GH., Hossinian, S., & Delavar, A. (2017). Predict the mental health of teachers based on the variables of marital satisfaction and self-efficacy, with the mediation of job satisfaction in order modeling. *Quarterly Journal of Career & Organizational Counseling*, 9(30), 91-115. https://jcoc.sbu.ac.ir/article_99712.html. (in persian).
- Nadolu, D., Runcan, R., & Bahнару, A. (2020). Sociological dimensions of marital satisfaction in Romania. *PloS one*, 15(8), 1-11. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0237923>
- Namani, E., & Bagherian Kakhki, M. (2019). Mediating Role of Psychological Security in the Relationship between Optimism and Self-Compassion with Psychological Well-Being in Veterans' Spouses. *Iranian Journal of War & Public Health*, 11(2), 101-108. DOI: 10.18869/acadpub.ijwph.11.2.108. (in persian).
- Namani, E., & Ehsanikia, A. (2019). The moderating role of psychological well-being on the relation between adaptability and family correlation with marital satisfaction among women with first parturition. *Journal of Sabzevar University of Medical Sciences*, 26(1), 133-143. <https://www.sid.ir/paper/82159/fa>. (in Persian)
- Nazir, S., Sidra, S., Malik, M.S., Falak, S., & Zarqa, A., & Muhammad Rizwan, S. (2012). Parental Conflict And Its Effects On Youth Self Esteem (A Study At University Of Punjab). *International Journal of Asian Social Science*, 2(9), 1392-1400. <https://archive.aessweb.com/index.php/5007/article/view/2317>.
- Nazirirad, R., Emamipour, S., & Hassani, F. (2021). Development of a Marital Adjustment Model based on Psychological Security, Personality Traits, and Attachment Styles: the Mediating Role of the Psychological Growth. *Applied family therapy*, 2(2), 172-150. Doi: 10.22034/aftj.2021.287893.1094. (in persian).

- Niehues, W., Kisbu-Sakarya, Y., & Selcuk, B. (2020). Family cohesion facilitates learning-related behaviors and math competency at the transition to elementary school. *Early Education and Development*, 32(2), 134-147. <https://doi.org/10.1080/10409289.2020.1739418>.
- Nunes, C., Martins, C., Leal, A., Pechorro, P., Ferreira, L.I., & Ayala-Nunes, L. (2022). The ENRICH Marital Satisfaction (EMS) Scale: A Psychometric Study in a Sample of Portuguese Parents. *Social Sciences*, 11(3), 107-117. <https://doi.org/10.3390/socsci11030107>.
- Park, L. E., & Crocker, J. (2005). The interpersonal costs of seeking self-esteem. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 31(11), 1587-1598. <https://doi.org/10.1177/0146167205277206>
- Pedro, M.F., Riberio, T., Shelton, K.H. (2016). Romantic Attachment and Family Functioning: The Mediating Role of Marital Satisfaction. *Journal of Child and Family Studies*, 24(11), 3482-3495. <https://doi.org/10.1007/s10826-015-0150-6>
- Raboteg Saric, A., Brajsa-Zganec, M., & Šakić, M. (2009). Life Satisfaction in Adolescents: the Effects of Perceived Family Economic Status, self-Esteem and quality of Family and Peer relationships. *Journal for General Social Issues*, 18(3), 547-564. <https://hrcak.srce.hr/file/61300>
- Rashidi Fakari, F., Ahmadi Doulabi, M., Mahmoodi, Z. (2022). Predict marital satisfaction based on the variables of socioeconomic status (SES) and social support, mediated by mental health, in women of reproductive age: Path analysis model. *Brain and Behavior*, 12(3), e2482. doi: 10.1002/brb3.2482.
- Redan Werang, B., Poerwandar Asmaningrum, H., & Irianto, O. (2015). Relationship Between Teachers' Job Burnout, Teachers' Organizational Commitment, and Teachers Job Performance at State Elementary Schools in Boven Digoel Regency, Papua, Indonesia. *International Journal of Science and Research (IJSR)*, 4(2), 826 - 830. <https://www.ijsr.net/archive/v4i2/SUB151203.pdf>
- Rahimi, M., Mazidi, M., & Zare, M. (2013). The relationship between internalizing styles of religion and family cohesion in a group of married students of Shiraz University. *Two Quarterly Research Journals of Islamic Education and Educational Sciences*, 2(2), 26-42. <https://ensani.ir/file/download/article/1542709979-10167-2-2.pdf> (in persian).
- Rosenberg, M. (1965). *Society and the Adolescent Self-Image*. Princeton, NJ: Princeton University Press, pp.6-50. <https://doi.org/10.1515/9781400876136> .
- Samani, S. (2008). Developing a Family Process Scale for the Iranian Families. *IJPCP*, 14 (2), 162-168. URL: <http://ijpcp.iuims.ac.ir/article-1-466-fa.html> (in persian).
- Sabze Arai Langroudi, M., Sarafraz, M.R., & Ghorbani, N. (2013). Examining the psychometric properties of the self-worth dependence scale. *New Educational Ideas Quarterly*, 10(1), 119-140. <https://www.sid.ir/paper/86773/fa#downloadbottom>. (in persian).
- Satir, V., Gomori, M., Banmen, J., & Gerber, J.,S. (1991). *The Satir model: family therapy and beyond*. Palo Alto, CA: Science and Behavior Book, 398 pages. <https://www.amazon.com/Satir-Model-Family-Therapy-Beyond/dp/0831400781>

- Sayehmiri, K., Kareem, K., Abdi, K., Dalvand, S., & Gheshlagh, R. (2020). The relationship between personality traits and marital satisfaction: a systematic review and meta-analysis. *BioMed Central Psychology*, 8(15), 2-8. doi: 10.1186/s40359-020-0383-z.
- Schanz, Y. (2017). The Relationship Between Aggression and Self-Esteem Among Prison Inmates. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma*, 26(9), 1-17. DOI:10.1080/10926771.2017.1331940
- Sharif Nia, F. (2001). *The relationship between satisfaction with marriage and mothers' depression and the relationship of these variables with individual social adjustment and academic performance of girls in their middle school in Ahvaz city*. Master's Thesis, Clinical Psychology, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Shahid Chamran University, Ahvaz, Iran. (in persian).
- Sharifi Rahnmo, S., Fathi, A., Emrani, E., Sharifi Rahnmo, M., Zare Kohan, B., & Ebrahimi, M. (2021). Forecasting Components of Youth Cultural Security based on the Degree of Attachment to Cyberspace. *Social security studies*, 12(1), 88-69. <https://ecc.isc.ac/showJournal/1957/261471/3313509>. (in persian).
- Shemaye Tasew, A., Kassa Getahun, K., & Prete, G. (2021). Marital conflict among couples: The case of Durbete town, Amhara Region, Ethiopia. *Cogent Psychology*, 8(1903127), 1-17. <https://doi.org/10.1080/23311908.2021.1903127>.
- Soltanzadeh, M., & Bajelani, P. (2020). Predicting the Attitude towards Marital Infidelity Based on Sexual Dysfunction, Intimacy and Sexual Satisfaction in Married Men and Women in Isfahan in 2017. *Zanko Journal of Medical Sciences*, 21(68), 32-46. URL: <http://zanko.muk.ac.ir/article-1-491-fa.html>. (in persian).
- Soomali, H., Amiri, H., Kakaberaei, K., & Arefi, M. (2021). Predictions of sexual satisfaction and marital adjustment Family cohesion and secure attachment style in couples. *Applied Counseling Quarterly*, 11(1), 59-78. Doi: 10.22055/jac.2021.36188.1781. (in persian).
- Spanier, G.B. (1976). Measuring dyadic adjustment: New scales for assessing the quality of marriage and similar dyads. *Journal of Marriage and the Family*, 38(1), 15-28. <https://doi.org/10.2307/350547>.
- Taghani, R., Ashrafizaveh, A., Ghanbari Soodkhori, M., Azmoude, E., & Tatari, M. (2019). Marital satisfaction and its associated factors at reproductive age women referred to health centers. *Journal Education Health Promotion*, 8(133), 1-5. doi: 10.4103/jehp.jehp_172_18.
- Tan, K., Jarnecks, A.M., & South, S.C. (2017). Impulsivity, communication, and marital satisfaction in newlywed couples. *Personal Relationship*, 24(2), 423-439. <https://doi.org/10.1111/pere.12190>.
- Ugwu, F.O., Ugwu, C., Njemanze, V.C., & Nwosu, I. (2019). Family cohesion and family size moderating burnout and recovery connection. *Occupational Medicine*, 69(1), 28-34. <https://doi.org/10.1093/occmed/kqy155>
- Wang, X., Zhao, F., & Lei, L. (2019). Partner phubbing and relationship satisfaction: Self-esteem and marital status as moderators. *Current Psychology*, 30(2), 1-10. <https://doi.org/10.1007/s12144-019-00275-0>.

- Yeon, E.M., & Choi, H.S. (2020). Trajectories of mothers' perceived marital conflict and its relationship to expression and children 'school readiness, self-esteem, and happiness. *Journal of the Korea Academia-Industrial Cooperation Society*, 21(5), 344-352. <https://doi.org/10.5762/KAIS.2020.21.10.84>
- Zaki, M.A. (2011). Testing and validation of self-esteem questionnaire among female and male high school students in Isfahan city. *Psychological Methods and Models*, 2(7), 85-63. <https://www.sid.ir/paper/227500/fa> .(in persian).
- Zare Shahabadi, A., & Montazeri M. (2019). A Survey of Factors Related to Marital Satisfaction among Married Women in Taft City, Iran. *Social Behavior Research & Health (SBRH)*, 3(1), 309-321. doi: 10.18502/sbrh.v3i1.1035.
- Zeng, Y., Ye, B., Zhang, Y., & Yang, Q. (2021). Family Cohesion and Stress Consequences Among Chinese College Students During COVID-19 Pandemic: A Moderated Mediation Model. *Front Public Health*, 15(9),703899. doi: 10.3389/fpubh.2021.703899

Article in Press